

Informe de seguiment de les Instruccions tècniques per a l'aplicació de criteris ambientals en contractes

2022

BARCELONA
AJUNTAMENT
+SOSTENIBLE

Índex

Introducció	4
Antecedents	4
Què són les instruccions tècniques?	4
Continguts de l'informe i procés d'elaboració	5
1. Electricitat	6
Seguiment dels contractes del 2022	6
2. Elements de comunicació	7
Seguiment dels contractes del 2022	8
Plecs ambientalitzats	8
3. Equips informàtics	10
Seguiment dels contractes del 2022	10
Plecs ambientalitzats	10
4. Esdeveniments	13
Principals tipologies d'esdeveniments	13
Seguiment dels contractes del 2022	13
Plecs ambientalitzats	14
5. Exposicions	16
Seguiment dels contractes del 2022	16
Plecs ambientalitzats	16
6. Gestió d'equipaments	17
Seguiment dels contractes del 2022	17
Plecs ambientalitzats	18
7. Fusta	20
Seguiment dels contractes del 2022	21
Plecs ambientalitzats	21
8. Mobiliari	22
Seguiment dels contractes del 2022	22
Plecs ambientalitzats	23
9. Paper	24
Seguiment dels contractes del 2022	25
10. Productes tèxtils	26
Seguiment dels contractes del 2022	26
Plecs ambientalitzats	26
11. Projectes d'obres	28
Seguiment dels contractes del 2022	28
Plecs ambientalitzats	29

12. Serveis d'alimentació.....	32
Seguiment dels contractes del 2022.....	34
Plecs ambientalitzats	34
13. Serveis de neteja i recollida de residus d'edificis	36
Seguiment dels contractes del 2022.....	36
Plecs ambientalitzats	36
14. Vehicles	38
Seguiment dels contractes del 2022.....	38
Plecs ambientalitzats	39
Flota municipal	40
15. Altres plecs ambientalitzats	41
Llistat dels departaments i direccions assessorats en matèria d'ambientalització de la contractació des del Programa A+S 2022	41
Plecs ambientalitzats	42
Conclusions, reptes i objectius	43
Annex I. Fusta.....	46
Annex II. Obres	50
Projectes d'edificació	51
Projectes d'espai públic i infraestructures.....	52
Annex III. Vehicles	55
Composició i qualitat ambiental de la flota 2022	55
Evolució de la flota 2017-2022.....	58

Introducció

Antecedents

L'Ajuntament de Barcelona, en el marc del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022, treballa fermament per introduir criteris de sostenibilitat en l'activitat i la gestió del consistori. En aquest sentit, ha desenvolupat el Programa Ajuntament + Sostenible, amb els següents objectius:

- Reduir l'impacte ambiental de l'activitat municipal
- Fomentar l'equitat i la transformació cap a una societat més justa
- Impulsar una economia i producció sostenibles
- Liderar el canvi amb el propi exemple

Per assolir aquests objectius, des del Programa Ajuntament + Sostenible s'ofereix assistència tècnica, comunicació i formació al personal municipal.

Des del Programa A+S també es defineix el marc normatiu intern en matèria d'ambientalització, es fa un seguiment de les accions implantades i els resultats assolits i s'introdueixen millores.

Què són les instruccions tècniques?

Les instruccions tècniques per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat, que van ser aprovades pel Decret d'Alcaldia 1244/15, publicat a la Gaseta municipal del 10 de maig de 2015, es desenvolupen per donar resposta i compliment a la Mesura de govern de contractació pública i responsable amb criteris socials i ambientals.

El 24 d'abril de 2017 es va signar el Decret d'Alcaldia sobre contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals que recull les instruccions de contractació, d'aplicació general per a tots els òrgans de contractació municipal.

D'acord amb el Decret i seguint les línies i prioritats marcades per la Comissió Europea, l'Ajuntament de Barcelona ha establert en les instruccions tècniques per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat, els criteris ambientals específics que cal aplicar en la compra i contractació dels grups de productes i serveis definits com a prioritaris:

A les 12 instruccions aprovades inicialment, el 2017 es va afegir la instrucció relativa a les exposicions i el 2021, la relativa a la gestió d'equipaments municipals. A més, el 2018 es va aprovar la modificació de la instrucció relativa als vehicles, el 2020 la relativa als projectes d'obres i el 2022 la relativa als serveis d'alimentació. Amb aquests nous documents, les instruccions es configuren com un element dinàmic, adaptat a les necessitats de contractació, a uns requisits ambientals cada cop més exigents i a l'evolució constant del mercat.

- [Electricitat](#)
- [Elements de comunicació](#)
- [Equips informàtics](#)
- [Esdeveniments](#)
- [Exposicions](#)
- [Gestió d'equipaments](#)
- [Fusta](#)
- [Mobiliari d'oficina](#)
- [Paper](#)
- [Productes tèxtils](#)
- [Projectes d'obres](#)
- [Serveis d'alimentació](#)
- [Serveis de neteja i recollida selectiva de residus d'edificis](#)
- [Vehicles](#)

Aquestes 14 instruccions tècniques, d'acord amb el Decret d'Alcaldia S1/D/2017-1271 de contractació pública sostenible, s'apliquen als contractes de totes les unitats de l'Ajuntament i les entitats i empreses que constitueixen el grup municipal. Les instruccions són, per tant, **de compliment** obligat en la contractació de les obres, subministraments i serveis indicats en el seu abast, independentment del tipus de procediment, i han de servir com a inspiració per la resta de contractes.

Continguts de l'informe i procés d'elaboració

El present informe de seguiment de les Instruccions tècniques per a l'aplicació de criteris ambientals en contractes recull, per a cadascuna de les catorze instruccions, els **indicadors de seguiment**, la identificació dels **contractes publicats durant el 2022** i la seva **anàlisi**, així com els **principals plecs ambientalitzats**. En el capítol final es presenten els principals **reptes i objectius** de futur i les **conclusions** de l'estudi.

Des de l'any 2017, any d'inici del seguiment de les instruccions per part del *Programa Ajuntament + Sostenible*, el seguiment s'ha dut a terme a través de qüestionaris dirigits als responsables de contractació dels diferents àmbits d'aplicació de les instruccions, l'anàlisi de les contractacions previstes en el Pla de contractació de l'Ajuntament de Barcelona, i les demandes d'ambientalització de plecs dirigides al *Programa Ajuntament + Sostenible* per part de gerències, districtes i altres òrgans municipals. Fins l'any 2020 l'abast d'aquest seguiment es limitava als grans contractes que es gestionen de forma centralitzada, com és el cas del servei de neteja i recollida selectiva de residus en edificis municipals, la compra de paper, l'electricitat, o el seguiment dels projectes d'obres, entre d'altres.

L'any 2021, amb l'objectiu d'avaluar el compliment de les instruccions a tot l'Ajuntament i les entitats que conformen el seu grup municipal i no únicament en els contractes ambientalment prioritaris, es va iniciar el procés de revisió i ampliació de l'abast del seguiment de cada instrucció. Així doncs, en aquest informe s'han identificat els plecs de licitació publicats durant el 2022 a través de la base de dades de contractació de l'Open Data BCN de l'Ajuntament. A partir d'aquesta identificació s'han seleccionat alguns plecs i s'ha analitzat la incorporació dels criteris ambientals obligatoris establerts a les instruccions per tal de complementar la informació obtinguda dels departaments.

En el present informe s'inclou per primer cop el seguiment de la Instrucció en la gestió d'equipaments de titularitat municipal, el qual s'ha realitzat mitjançant l'anàlisi dels contractes publicats.

Pel que fa a l'abast del seguiment, també s'ha revisat si calia ampliar el d'alguna instrucció, i en el cas dels serveis d'alimentació s'han incorporat dades dels menjadors socials i dels serveis d'àpats socials per a la gent gran, a banda dels serveis de menjador d'escoles bressol municipals.

Pel que fa als principals plecs ambientalitzats, no només corresponen a les demandes d'ambientalització rebudes al *Programa Ajuntament + Sostenible* durant l'any 2022 sinó que també s'han inclòs exemples de contractes que recullen adequadament l'aplicació de la instrucció, hi hagi hagut assessorament o no.

1. Electricitat

Indicador/s de seguiment

100% d'electricitat renovable amb garantia d'origen en els contractes gestionats per la Gerència de Recursos

Des de l'any 2018 el subministrament elèctric de l'Ajuntament i part dels seus ens dependents es duu a terme a través d'un encàrrec de gestió a TERSA, mitjançant el qual es garanteix que el 100% de l'electricitat contractada a l'Ajuntament de Barcelona sigui d'electricitat amb garantia d'origen renovable.

A part d'aquest subministrament, l'Ajuntament manté encara dos contractes d'energia elèctrica sense garantia d'origen, corresponents a part de l'enllumenat i semàfors¹. Aquests dos contractes van disminuint en volum conforme es van renovant les instal·lacions i es van passant a Barcelona Energia (en alguns casos no disposen de comptadors).

En el cas de BSM, el contracte d'energia elèctrica exigeix un mínim d'un 70% del consum amb garantia d'origen renovable o de cogeneració d'alta eficiència, acreditat a través de la CNMC. Aquest contracte va entrar en vigor el 8 de setembre de 2019, amb una durada inicial de dos anys i dues possibles pròrrogues d'un any. Tot i això, el consum elèctric de BSM de l'any 2022 ha estat amb garantia d'origen al 100%².

El consum de les àrees i ens municipals de les quals s'han obtingut dades³ ha estat de 195.269 MWh durant l'any 2022, el que suposa un increment de l'1,5% respecte 2021. D'aquest consum, un 94% correspon a electricitat amb garantia d'origen (amb un estalvi d'emissions de 18.906 tCO_{2eq}, si calculem el mix elèctric català⁴) i un 6% correspon a electricitat sense garantia d'origen, equivalent a 3.199 tCO_{2eq}, calculades amb el factor d'emissió corresponent a la companyia comercialitzadora sense garantia d'origen Energia XXI⁵. Es constata que l'electricitat sense garantia d'origen s'ha reduït en gairebé un 50%.

Seguiment dels contractes del 2022

No s'ha identificat la licitació de cap contracte relatiu al subministrament d'energia elèctrica durant el 2022.

¹ Acord 29 de l'Àrea d'ecologia, urbanisme, infraestructures i mobilitat, d'autorització i disposició de despesa en concepte de 2022 consum llum tarifes (TUR) Enllumenat Públic Acord 31 de l'Àrea d'ecologia, urbanisme, infraestructures i mobilitat, d'autorització i disposició de despesa en concepte de 2022 consum llum tarifes (TUR) mobilitat, publicats a la Gasetta Municipal de 07/01/2022 (<https://w123.bcn.cat/APPS/egasetta/cercaAvancada.do?reqCode=downloadFile&publicacionsId=22479>)

² Memòria de sostenibilitat de BSM 2022 – pàg 88 (<https://transparencia.bsmsa.cat/sites/transparencia/files/Media/Files/2023-07/Memoria%20Sostenibilitat%202022%20DEF.PDF>)

³ Dades reportades per la Gerència de Recursos de l'Ajuntament referents al contracte marc gestionat per la mateixa gerència, més els consums dels serveis municipals (clavegueram, fonts, enllumenat, semàfors i rondes).

⁴ Factor d'emissió del mix elèctric català de 2022: 103 gCO_{2eq}/kWh (Font: Agència de l'Energia de Barcelona)

⁵ Factor d'emissió d'una companyia comercialitzadora sense garantia d'origen de 2022: 273 g CO_{2eq}/kWh (Font: CNMC)

2. Elements de comunicació

Indicador/s de seguiment

En el 95% de les dependències i districtes que han reportat s'ha emprat paper 100% reciclat a l'hora de produir els principals elements de comunicació en suport paper (tríptics, butlletins, revistes, guies i cartells)

A partir de la informació obtinguda per part de 14 districtes, gerències i ens dependents⁶, en conjunt s'observa que majoritàriament s'han produït díptics i tríptics, i en segon lloc, pòsters i cartells. Pel que fa a l'ús de paper reciclat per produir el conjunt d'elements de comunicació principals (tríptics, butlletins, revistes, guies, cartells), en el 95% dels casos s'ha emprat paper 100% reciclat.

Respecte al procediment de contractació de la producció d'aquests elements comunicatius, la meitat dels organismes ho fa a través de l'Impremta Municipal i la resta, mitjançant el contracte marc de l'Ajuntament o de contractes amb publicitat o menors.

A més de la qualitat ambiental del paper, aquests contractes incorporen altres criteris ambientals com l'aprofitament màxim del paper (86% dels organismes), l'ajust del tiratge de còpies (71%), així com l'ús intel·ligent del color i criteris en l'ús de les tintes (64%).

Pel que fa als elements de comunicació a la via pública, s'han obtingut un total de 8 respostes. S'observa que principalment s'han produït banderoles, venecianes, torretes i vinils de PVC.

Pel que fa a la incorporació d'altres criteris ambientals en els contractes, el 75% han aplicat criteris en l'ús de les tintes i el 63% en l'ús intel·ligent del color. Altres criteris com l'ús de plàstic reciclat o materials biodegradables s'han incorporat en menor mesura (38%).

Respecte a la reutilització de materials, dos districtes informen que han lliurat part d'aquests elements per utilitzar-los en tallers ocupacionals o de centres cívics.

⁶ Dades dels següents districtes, gerències i ens dependents obtingudes a través d'un qüestionari: districtes de Sants-Montjuïc, Les Corts, Ciutat Vella, l'Eixample, Nou Barris, Horta-Guinardó i Sant Martí; la Gerència Municipal, d'Economia i Recursos, Cementiris, i de Seguretat i Prevenció; i l'Institut Municipal d'Hisenda, l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona i l'Institut Municipal del Paisatge Urbà i la Qualitat de Vida.

Seguiment dels contractes del 2022

S'han identificat 31 contractes de serveis de disseny de productes gràfics, serveis de disseny i producció digital, producció d'elements de comunicació o publicitat a la via pública, i serveis de repartiment, distribució i instal·lació d'elements de comunicació amb un import total de 3,5 milions d'euros.

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant: Institut Municipal de Parcs i Jardins

Contracte: [Producció i subministrament de material d'impremta per a les diferents activitats de Parcs i Jardins de Barcelona, Institut Municipal](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- ⇒ S'han escollit formats estàndards per minimitzar les pèrdues de paper
- ⇒ El gramatge de paper per als diferents formats s'ha ajustat a la baixa
- ⇒ Qualitat ambiental del paper: en tots els casos el paper ha de ser 100% reciclat. Acreditació mitjançant presentació d'alguna ecoetiqueta tipus I (Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental de la Generalitat de Catalunya, Àngel Blau de l'Agència Ambiental federal alemanya, NF – Environment de l'Agència de certificació francesa, l'EU Ecolabel de la Comissió Europea – o equivalent)
- ⇒ Materials per plastificar de polipropilè o PET, sense presència d'organoclorats. Acreditació del material mitjançant la fitxa tècnica del producte; acreditació del contingut de material reciclat mitjançant presentació d'alguna ecoetiqueta tipus I

Criteris de valoració:

- ⇒ Pel compromís de realitzar l'entrega de les comandes amb un vehicle ZERO o ECO
- ⇒ Pel compromís d'utilitzar material de plastificar amb un percentatge de material reciclat superior al 80%
- ⇒ Pel ús de tintes i tòners amb reducció de substàncies tòxiques
- ⇒ Per disposar de tecnologia òfset UV de baix consum

Condicions d'execució:

- ⇒ Recollida selectiva dels residus generats durant l'execució del contracte i gestió a través de gestors autoritzats o els serveis de recollida de prestació obligatòria, prioritzant en tot moment la reutilització, el reciclatge i la valorització per sobre de la disposició del rebuig o incineració
- ⇒ Utilització de paper 100% reciclat i material per plastificat de polipropilè o PET, sense presència d'organoclorats

Òrgan contractant: Barcelona de Serveis Municipals

Contracte: [Acord marc per a l'homologació de proveïdors pels serveis de producció gràfica i de copisteria per a BSM, el Parc d'Atraccions del Tibidabo i Cementiris de Barcelona](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- ⇒ Ús de paper 100% reciclat
- ⇒ Ús de tintes ecològiques i minimització del seu consum
- ⇒ Optimització dels recursos i aprofitament dels excedents
- ⇒ Priorització d'embalatges amb materials més reciclables i d'origen reciclat

Criteris de valoració:

- ⇒ Qualitat ambiental dels vehicles adscrits al contracte
- ⇒ Elaboració d'una proposta de gestió ambiental per reduir l'impacte del servei

Òrgan contractant: Districte de les Corts

Contracte: [Serveis d'impressió de material comunicatiu](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- ⇒ Ús de paper 100% reciclat
- ⇒ Ús de tintes ecològiques i minimització del seu consum
- ⇒ Realització del procés de preimpresió digitalment
- ⇒ Minimització dels residus durant el procés de producció
- ⇒ Compromís d'emmagatzemar els materials comunicatius de suport plàstic fins que es pugui establir una cadena de reutilització

3. Equips informàtics

Indicador/s de seguiment

L'Institut Municipal d'Informàtica ha adquirit 3.244 monitors i 1.371 equips portàtils amb garanties ambientals i d'eficiència energètica

L'Institut Municipal d'Informàtica (IMI) ha adquirit 3.244 monitors i 1.371 equips portàtils⁷ per atendre les necessitats en els diferents llocs de treball de l'Ajuntament i els seus organismes adscrits. Tots els equips adquirits compleixen amb els requeriments de consum elèctric típic que estableix la darrera versió de l'Energy Star (la 8.0) i disposen de les certificacions ambientals EPEAT, TCO, RoHS-compliant i REACH.

L'obtenció del certificat TCO garanteix la transparència i unes bones condicions laborals, respectant com a mínim les convencions bàsiques de l'Organització Internacional del Treball, al llarg de tota la cadena de valor dels productes subministrats.

A més, un dels models de monitors adquirits ha estat fabricat amb un 82% de plàstic reciclat postconsum.

Pel que fa a l'embalatge primari dels equips, és lliure de PVC i el cartró conté com a mínim un 75% de fibres recuperades postconsum.

Seguiment dels contractes del 2022

S'han identificat 14 contractes d'adquisició d'equips informàtics per part de gerències, districtes i ens dependents amb un import total de 2,7 milions d'euros, entre els quals es troba el contracte centralitzat de l'IMI que representa el 74% del volum econòmic total amb 2 milions d'euros.

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant: Institut Municipal d'Informàtica

Contracte: [Subministrament d'estacions de treball d'ordinadors portàtils amb equipament complet de perifèrics](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- ⇒ Requeriments energètics (*Energy Star*)
- ⇒ Requeriments ambientals d'emissions de soroll i altres aspectes d'eco disseny, tal com s'estableixen a l'estàndard d'ecoetiquetes tipus I com TCO Certified, Etiqueta ecològica europea, Àngel Blau, Cigne nòrdic i altres
- ⇒ Requeriments de components tòxics (IEPEAT Silver i *RoHS-compliant*)
- ⇒ Requeriments ergonòmics segons ISO 9241-307

⁷ Dades facilitades per l'Institut Municipal d'Informàtica.

- ⇒ Garantia d'un període de 5 anys per tots els elements i les seves peces
- ⇒ Retirada de l'equipament sortint: segons estat es deriva a l'organització Pangea (o a un altre organització segons conveni vigent) per la seva reutilització o trasllat a un punt verd per al seu tractament. Lliurament de la documentació acreditativa

Condicions d'execució:

- ⇒ Compliment de la normativa RoHS; facilitació d'informació energètica de cada equip:
 - Consum estandarditzat
 - *Power in off mode, sleep mode, long-idle mode, short-idle mode*

Òrgan contractant: Gerència d'Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat

Contracte: [Subministrament d'equipament informàtic, audiovisual i de comunicació per a projectes comunitaris i per al Canòdrom – Ateneu d'Innovació Digital i Democràtica](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- ⇒ Equips multifunció (impressores):
 - Capacitat d'imprimir a doble cara de manera automàtica
 - Garantir la idoneïtat tècnica per imprimir i copiar tant en paper 100% reciclat postconsum com no reciclat segons la norma EN 12281 o equivalent.
 - Compliment amb els requeriments de consum elèctric típic (o TEC, "Typical Energy Consumption") que estableix la darrera versió de l'Energy Star o equivalent
 - Nivells d'emissions de soroll (en LWAd, nivell ponderat de potència sonora A declarat) no poden ser superiors a 75 dB(A)
 - No superació de nivells d'emissions de substàncies nocives (pols, compostos orgànics volàtils, ozó, estirè i benzè)
- ⇒ Portàtils i ordinadors de sobre taula:
 - Compliment amb els requeriments de consum elèctric típic (o TEC, "Typical Energy Consumption") i de gestió d'energia que estableix la darrera versió de l'Energy Star o equivalent
- ⇒ Pantalles:
 - Compliment amb els requeriments d'ergonomia i emissions electromagnètiques que estableix la darrera versió de l'estàndard TCO Certified Displays, TCO Certified All-in-One PCs o equivalent

Òrgan contractant: Gerència d'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI

Contracte: [Subministrament i instal·lació de kits externs i la retirada dels seus equips anteriors a les oficines que depenen de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI](#)

Criteris ambientals (referits únicament a la gestió dels equips retirats):

Requisits:

- ⇒ Equips molt obsolets que han de ser dedicats a reciclatge o traslladats a un punt verd pel seu tractament
 - Retirada de l'equip antic transport cap a una entitat oficial de reciclatge o deixalleria
 - Destinació de l'equip a desballestament garantint en tot moment les normes de sostenibilitat ambiental. Aquest desballestament caldrà certificar-lo adequadament mitjançant el lliurament de la documentació corresponent (fulls d'acceptació de gestors autoritzats o equivalent)

- ⇒ Equips obsolets que seran destinats a recirculació
 - Entrega a Pangea o una altra entitat similar, per la seva reutilització, entrant d'aquesta forma en el circuit de l'economia social
- ⇒ Equips reutilitzables
 - Transport i lliurament a altres usuaris de la mateixa Àrea de Drets Socials
 - Transport a la destinació final per emmagatzematge per l'Àrea de Drets Socials

4. Esdeveniments

Indicador/s de seguiment

L'IBE i l'ICUB han licitat esdeveniments per valor de 4,5 milions (un 54% del total identificat)

L'IBE i l'ICUB són els principals organitzadors d'esdeveniments de la ciutat en quant a volum de contractació. En canvi, en quant a nombre d'esdeveniments, l'ICUB i la Gerència d'Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat, són els que més en fan. Si considerem els districtes de forma agregada, aquests sumarien el mateix nombre d'esdeveniments que la Gerència d'Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat, amb un pressupost de licitació més elevat.

Principals tipologies d'esdeveniments

A partir de l'anàlisi de les licitacions del grup municipal de l'Ajuntament de Barcelona durant els anys 2019-2022, s'han identificat les principals tipologies d'esdeveniments següents⁸:

- Esdeveniments **institucionals, premis, diades i commemoracions** com el Dia internacional del Poble Gitano, Dia Internacional de l'Orgull LGTBI, Premi 8 de març Maria Aurèlia Capmany, etc.
- Esdeveniments **culturals** com el Festival Grec, actes per promoure la cultura andalusa a Catalunya, programació de Barcelona Districte Cultural, Festival de Gèneres Fantàstics de Barcelona, DAU Festival del Joc, Biennal Ciutat i Ciència, etc.
- Esdeveniments per a **professionals** (jornades, congressos, fires) com la Fira de Contractació Pública, el Fòrum d'Habitatge i Rehabilitació, etc.
- Esdeveniments **esportius** com les curses i altres esdeveniments organitzats per l'IBE, etc.
- Esdeveniments **festius** com les festes majors, la cavalcada de reis, etc.
- Esdeveniments de **dinamització** com les activitats dels mercats municipals, la Fira de Consum Responsable i d'Economia Social i Solidària, etc.
- Esdeveniments **interns**, destinats als treballadors municipals.

Seguiment dels contractes del 2022

S'han identificat 40 contractes d'organització i execució d'esdeveniments licitats durant el 2022 amb un import total de 8,4 milions d'euros. Els contractes corresponents a l'Institut Barcelona Esports (IBE) i l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB) representen el 54% del volum econòmic total.

⁸ Els esdeveniments també es poden classificar segons el grau de participació de l'Ajuntament:

- Esdeveniments de **titularitat municipal** organitzats pel propi Ajuntament o els ens dependents. Es licita l'organització i gestió de l'esdeveniment en qüestió.
- Esdeveniments amb **participació** de l'Ajuntament en col·laboració amb altres entitats (convenis, acords, etc.)
- Esdeveniments que reben **suport** per part de l'Ajuntament (suport econòmic en forma de subvencions, suport logístic amb la cessió d'espais, de serveis municipals...).
- Esdeveniments de tercers que requereixen **llicència municipal** (espectacles públics i activitats recreatives de caràcter extraordinari a la via pública, en espais tancats o dins d'establiments oberts al públic).

Taula 4.1. Import contractat en funció del tipus d'esdeveniment i l'òrgan de contractació

	Culturals	Dinamització	Esportius	Festius	Institucionals, premis, diades	Interns	Professionals	Total
Districte de Ciutat Vella				140.250 €				140.250 €
Districte de Gràcia				67.659 €				67.659 €
Districte de Nou Barris				165.564 €				165.564 €
Districte de Sant Andreu				43.208 €				43.208 €
Districte de Sant Martí					14.876 €			14.876 €
Districte de Sarrià-Sant Gervasi	198.072 €							198.072 €
Fundació Mies van der Rohe							991.736 €	991.736 €
Gerència d'Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat	245.017 €				38.504 €		102.548 €	386.069 €
Gerència d'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI					624.165 €			624.165 €
Gerència d'Àrea de Seguretat i Prevenció						48.000 €		48.000 €
Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica		404.147 €			41.322 €		261.786 €	707.255 €
IBE			2.065.406 €					2.065.406 €
ICUB	2.181.320 €			256.250 €				2.437.570 €
IMHAB							482.277 €	482.277 €
Total general	2.624.409 €	404.147 €	2.065.406 €	672.931 €	718.867 €	48.000 €	1.838.347 €	8.372.107 €

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant: Institut Barcelona Esports

Contracte: [Contractació de la direcció executiva del triatló de Barcelona per a les edicions 2022 i 2023 de l'Institut Barcelona Esports](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- ⇒ Gestió general de l'esdeveniment: Presentació d'un Pla d'ambientalització per a cadascuna de les edicions de la cursa, a base de la Instrucció Tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en esdeveniments
- ⇒ Presentació d'un Pla de mobilitat sostenible (de l'organització i dels esportistes participants i públic assistent)
- ⇒ Presentació d'un Pla de prevenció de residus i recollida selectiva, minimitzant embolcalls de samarretes, impressions en paper i altres mesures
- ⇒ Minimització de les emissions de CO₂ generades pels vehicles d'organització en totes les accions (transport d'atletes, transport organització i vehicles de cursa)
- ⇒ Comunicació i difusió lliure de paper; ús de pancartes reutilitzables; disposició d'una calculadora de la petjada de carboni per esportistes i assistents i comunicació de les fites ambientals assolides en la cursa
- ⇒ Estudi impacte acústic i mesures de prevenció de la contaminació acústica

- ⇒ Bossa de corredor reutilitzable
- ⇒ Avituallaments: begudes en gots biodegradables i fruita de procedència ecològica sense envasos
- ⇒ Formació ambiental del personal propi i de les empreses proveïdores
- ⇒ Sistema d'indicadors per mesurar l'impacte de les mesures ambientals

Criteris valorables:

- ⇒ Ús de vehicles de baix impacte ambiental per a les tasques organitzatives
- ⇒ Samarreta (de polièster reciclat i/o que presenti la certificació *Made in Green*, *Oeko-Tex 100* o equivalent)
- ⇒ Qualitat ambiental del grup electrogen
- ⇒ Càlcul i compensació de les emissions de GEH associades a l'esdeveniment

Òrgan contractant: Gerència d'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI

Contracte: [Direcció tècnica, artística i executiva de la trobada "Barcelona ciutat diversa" i el "Dia del migrant"](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- ⇒ Obligació d'elaborar un pla d'ambientalització dels esdeveniments
- ⇒ Coordinació de les tasques de neteja i retirada selectiva dels residus generats durant l'esdeveniment per garantir que es complex amb la retirada selectiva de residus tal com estigui definit en el model de recollida selectiva municipal
- ⇒ Pel servei de càtering:
 - Menú amb una opció vegetariana
 - Vaixella compostable

Criteris valorables:

- ⇒ Formació del personal en criteris de sostenibilitat

Òrgan contractant: Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona

Contracte: [Serveis de gestió i execució del Fòrum d'habitatge i rehabilitació de Barcelona](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- ⇒ Bones pràctiques en el procés d'impressió
 - Paper utilitzat en els productes gràfics 100% reciclat
 - Utilització de tintes ecològiques i reducció del seu consum
 - Optimització dels recursos emprats (per exemple amb l'aprofitament dels excedents)
- ⇒ Priorització d'embalatges amb una taxa més elevada de reciclabilitat (paper o cartró) i que siguin d'origen reciclat
- ⇒ Garantir la recollida selectiva durant l'esdeveniment
- ⇒ Foment de la mobilitat sostenible
- ⇒ Reducció dels trasllats amb la cerca d'allotjaments de proximitat a la zona de l'acte
- ⇒ Càtering:
 - Amb productes de proximitat
 - Sense embalatges plàstics
 - Foment de l'ús de productes sostenibles i biodegradables

5. Exposicions

Indicador/s de seguiment

S'han licitat 11 contractes d'exposicions amb un import d'1 milió d'euros

La majoria de les licitacions identificades corresponen a exposicions de l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB), encara que altres òrgans de contractació també en fan (com la Gerència de l'Arquitecte en Cap o la Gerència de Recursos).

Seguiment dels contractes del 2022

S'han identificat 11 contractes de disseny, producció, instal·lació i desmuntatge d'exposicions amb un import total aproximat d'un milió d'euros.

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant: Institut de Cultura de Barcelona

Contracte: [Subministrament, muntatge, instal·lació, manteniment i desmuntatge de la museografia i les peces, així com el transport de les obres de l'exposició "Toquem fusta! Disseny, fusta i sostenibilitat" al Museu del Disseny de Barcelona](#)

Criteris ambientals:

Objecte de contracte: s'inclouen com a mesures ambientals les especificacions de la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat ambiental el les exposicions, fent un resum dels aspectes més destacables i aplicables al contracte (materials, transports, embalatges, residus)

Requisits:

- ⇒ Elements de fusta amb garanties de gestió forestal sostenible (FSC, PEFC o equivalents)
- ⇒ Pintures lliures de dissolvents orgànics i si és possible ecològiques
- ⇒ Evitar productes que continguin substàncies perilloses per a l'entorn (lliures de metalls pesants, formaldehid, ftalats, CFC, HCFC)
- ⇒ Reducció d'embalatge i reutilització

Criteris valorables:

- ⇒ Presentació d'un pla de recuperació i reutilització dels materials de la museografia, especificant el volum de materials a reutilitzar (lot 1)
- ⇒ Compromís de presentació d'un protocol de gestió mediambiental en matèria de producció i reutilització d'embalatges (lot 2)

6. Gestió d'equipaments

Indicador/s de seguiment

Un 80% dels plecs de gestió d'equipaments incorporen clàusules ambientals, bé com a prescripció tècnica, com a criteri d'adjudicació o bé com a condició especial d'execució

Al setembre del 2021 es va aprovar la nova Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris ambientals en els contractes que tinguin per objecte la gestió d'equipaments de titularitat municipal (Decret d'Alcaldia S1/D/2021-634). L'any 2022 és el primer any sencer de seguiment de la seva aplicació.

Seguiment dels contractes del 2022

S'han identificat 51 contractes que tenen per objecte la gestió d'equipaments de titularitat municipal o la dinamització dels mateixos amb un import total de 54 milions d'euros. El resum de nombre de licitacions i imports per tipologia d'equipaments es detalla a la taula següent.

Taula 6.1. Número de licitacions i import per tipologia d'equipaments

Tipus d'equipament	Número	Valor Estimat del Contracte (€)
Equipament de proximitat	27	34.230.138
Bar	6	5.276.145
Espai familiar i ludoteques	6	4.686.712
Equipament cultural	5	7.174.173
Equipament esportiu	3	804.468
Equipament ambiental	2	890.294
Altres	2	1.375.549
Total general	51	54.437.479

Els equipaments de proximitat (centres cívics, espais joves, casals de gent gran, centres de dia, punts multimèdia, viles veïnes, casals de barri) són, tant per número com per import els més nombrosos.

Analitzant les clàusules ambientals recollides en els contractes de gestió d'equipaments, veiem que la majoria dels contractes (un 76%), incorporen algun tipus de clàusula ambiental, més enllà de la de fer una correcta gestió ambiental del servei. En concret, les clàusules s'incorporen pel seu compliment obligatori, bé com a requeriment del plec tècnic o com a condició especial d'execució, o bé com a criteri d'adjudicació valorable.

Taula 6.2. Grau d'incorporació de les clàusules ambientals en els plecs de gestió d'equipaments

Tipus d'equipament	Nombre de plecs	Plecs amb clàusules ambientals al PCT	Plecs amb criteris d'adjudicació ambientals (derivats o no de la instrucció)	Plecs amb condicions especials d'execució ambientals	Plecs amb clàusules ambientals, criteris valoració ambientals o condicions especials d'execució ambientals
Equipament de proximitat	27	20	0	6	21
Bar	6	6	6	2	6
Espai familiar i ludoteques	6	3	0	0	3
Equipament cultural	5	4	3	1	4
Equipament esportiu	3	0	2	0	2
Equipament ambiental	2	2	1	0	2
Altres	2	1	1	1	1
Total general	51	36	13	10	39

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant: Districte d'Horta-Guinardó

Contracte: [Gestió i dinamització de les Ludoteques i Casals Infantils del Districte d'Horta-Guinardó](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

⇒ Gestió dels residus:

- Separació i gestió de, com a mínim, les fraccions existents en el sistema de recollida urbana implantat en el Districte (vidre, cartró i paper, envasos, rebuig i orgànica)
- Recollida selectiva de tòners i piles
- Instal·lació dels bujols i/o contenidors corresponents
- Gestió d'aquells productes emprats que siguin tòxics i/o continguin substàncies tòxiques com a residus municipals especials, garantint-ne la correcta gestió per un gestor autoritzat o bé portant-los a la deixalleria o punt verd més proper

⇒ Prevenció de residus:

- Promoció de l'ús dels gots reutilitzables i/o compostables en el cas de festes, celebracions, etc. que es duguin a terme en els centres
- Compliment de la Instrucció relativa a l'aigua envasada i l'ús de gots de plàstic –i altres elements de plàstic- d'un sol ús en les dependències i serveis municipals de l'Ajuntament de Barcelona

⇒ Criteris ambientals dels productes:

- Inclusió progressiva de criteris ambientals en els productes habituals emprats en el centre
- Utilització de paper 100% reciclat TCF (totalment lliure de clor)
- No utilització de productes tòxics en qualsevol activitat i/o serveis on intervinguin infants i a ser possible de forma general en la gestió i en totes les activitats del centre

⇒ Consum d'aigua i energia:

- Climatització del centre correcta i eficient, garantint l'apagada de la climatització del centre al final del dia
- Vetlla per tal que s'apaguin els llums i aparells de les sales després de cada activitat
- Control estricte de les instal·lacions d'aigua atenent ràpidament pèrdues per fuites o degoteig d'aixetes

Òrgan contractant: Barcelona ACTIVA SAU SPM

Contracte: [Servei d'explotació del bar restaurant de l'equipament Parc Tecnològic de Barcelona Activa ubicat al carrer Marie Curie, 8-14 de Barcelona, amb incorporació d'objectius d'eficiència social](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

⇒ Planificació i comunicació ambiental

- Establiment d'una política de comunicació ambiental interna que permeti planificar totes les tasques, designar responsables per a dur-les a terme i informar els treballadors de les mesures ambientals exigides i de la manera d'aplicar-les (informació i formació)

⇒ Gestió dels residus:

- Reciclatge de manera autònoma i presentació, abans de l'inici de l'execució del contracte, d'un pla de reciclatge pel que fa al tractament de les escombraries que es generin amb motiu de la prestació del servei
- Dipòsit de les deixalles de manera selectiva en els contenidors interns instal·lats específicament per a tal fi, mantenint sempre neta i endreçada la cambra que es destina a

la recollida de les escombraries i dipositar de les mateixes en els contenidors externs instal·lats per l'Ajuntament de Barcelona, inclosa la fracció orgànica

⇒ Criteris ambientals dels productes:

- Utilització de bosses d'escombraries que tinguin com a matèria primera plàstic reciclat post consum en més d'un 95%, complint els requeriments de la norma UNE-EN 13592:2003 de sacs de plàstic per a la recollida de la brossa domèstica o equivalent
- Utilització de productes de paper, com ara els tovallons o el paper de cuina, fets exclusivament de material reciclat o de fibra verge procedent de cultiu de gestió forestal sostenible

⇒ Prevenció de residus:

- Utilització de gots, vaixella, coberts i tovallons de materials reutilitzables o de materials compostables, en el servei de menjar per a emportar-se, per a reduir al màxim els envasos i també la generació de residus
- Aplicar mesures de gestió dels excedents alimentaris i d'optimització de la matèria primera

⇒ Gestió d'aigües residuals:

- Presentació d'un pla concret de manteniment del decantador de greixos i de reciclatge de les restes d'oli i greix que s'hi acumularan

Criteris d'adjudicació:

⇒ Proposta d'incorporació de nous criteris ambientals en la proposta gastronòmica:

- Ampliació de l'oferta de fruites i verdures d'agricultura ecològica
- Incorporació de nous productes d'origen ecològic a l'oferta com llegums, cereals (i derivats), ous, carn, sucs o lactis, entre d'altres
- Oferta de productes de comerç just
- Ús d'oli d'oliva procedent d'agricultura ecològica
- Incorporació de peix fresc o productes del mar amb certificació de procedència controlada i sostenible (tipus MSC, Friend of the Sea o equivalents).

Condicions especials d'execució:

- ⇒ Sobre l'origen i qualitat dels productes menjador: les fruites i verdures hauran de ser fresques, de temporada i serà obligatori subministrar determinats articles procedents d'agricultura ecològica: les patates, les pastanagues i les pomes
- ⇒ Sobre la vaixella, coberteria i parament de taules: en cas d'haver d'utilitzar articles de parament de paper d'un sol ús (tovalles i tovallons), hauran de ser de paper 100% reciclat
- ⇒ Sobre Formació: els plans de formació del personal de l'empresa adjudicatària inclouran els aspectes ambientals associats al servei

7. Fusta

Indicador/s de seguiment

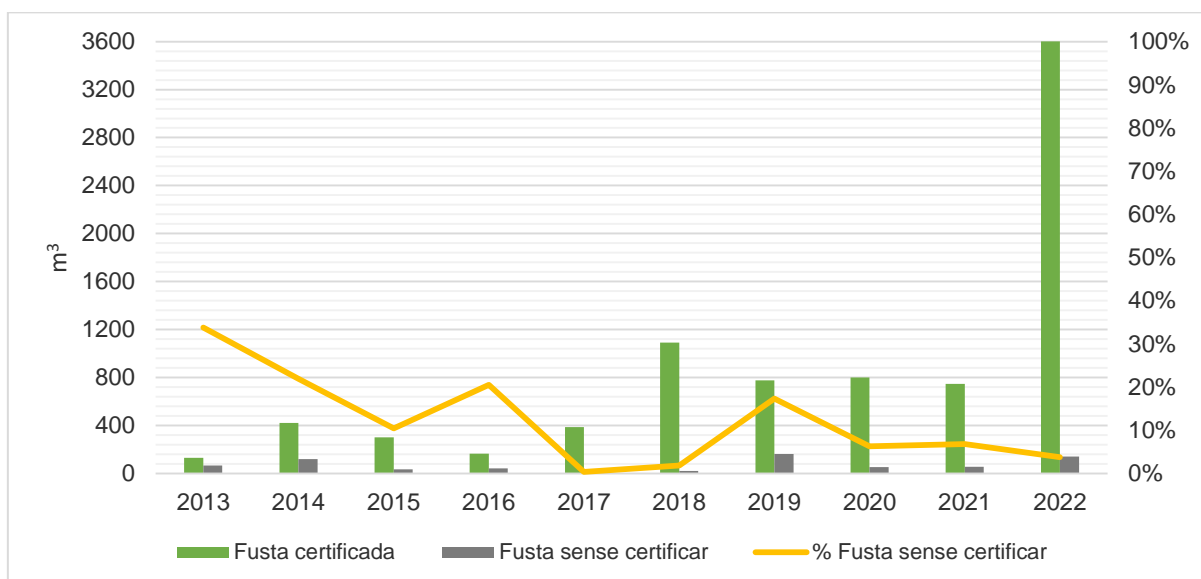
El 96,2% de la fusta adquirida disposa de certificació de procedència d'exploracions forestals sostenibles (FSC i/o PEFC)

Les dades de la compra de fusta de les dependències i districtes dels quals s'ha obtingut informació⁹, mostren que dels 3.747,9 m³ de fusta adquirits el 2022, el 96,2% prové d'exploracions forestals sostenibles: el 50,6% compta amb ambdós certificats, FSC i PEFC, el 35,3% està certificat pel sistema FSC i el 10,3% per PEFC. Del 3,8% restant no es disposa d'informació sobre la seva certificació.

Pel que fa a l'evolució de l'adquisició de fusta de gestió forestal sostenible certificada, el percentatge assolit l'any 2022 supera els valors dels dos darrers anys, recuperant així la tendència assolida els anys 2017 i 2018 (99,6% i 98,2%, respectivament).

El volum de fusta adquirida pot variar considerablement en funció de l'any degut a la variació dels projectes d'obres i infraestructures que s'executen. Així doncs, el volum de fusta adquirida durant l'any 2022 assolix el màxim històric, principalment degut a la construcció i equipament de la biblioteca Gabriel García Márquez (1.440 m³) i a l'adquisició de mobiliari per a l'edifici d'allotjaments Aprop de les Glòries (1.074 m³).

Gràfic 7.1. Evolució de l'adquisició de fusta amb certificació de gestió forestal sostenible (2013-2022)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per BIMSA, l'Institut Municipal de Parcs i Jardins i el Districte de Les Corts a través d'un qüestionari.

⁹ BIMSA, l'Institut Municipal de Parcs i Jardins i el Districte de les Corts.

Per tipologies de fusta, pràcticament la totalitat de la fusta massissa tropical presenta certificació de gestió forestal sostenible (99,4%), així com el 98,0% de la fusta massissa no tropical i el 92,9% dels materials derivats de la fusta, consolidant així l'increment de l'adquisició de materials derivats de la fusta certificats respecte anys anteriors.

Aquest apartat compta amb un annex amb informació més detallada: [Annex I. Fusta](#)

Seguiment dels contractes del 2022

Deixant de banda els contractes d'obres, s'han identificat 6 contractes que inclouen l'adquisició de fusta. Es tracta de contractes de subministrament de mobiliari urbà, amb elements de fusta (com els bancs), o bé contractes de serveis, incloent el manteniment i reposició d'aquest mobiliari urbà i el lloguer d'infraestructures desmuntables que inclouen elements de fusta (com tarimes i cadires per esdeveniments).

En 4 d'aquests 6 contractes s'exigeix que tota la fusta presenti certificació FSC. En els altres 2 contractes, únicament per alguns productes de fusta s'especifica que han de tenir certificació FSC (estructures, bancs i cadires, llistons per reparació de bancs i cadires i respatllers de bancs). Per la resta de productes no s'explicita que hagin de tenir certificació ni FSC ni PEFC (tanques, baranes, passamans, barreres de seguretat, llistons per reparació de bancs i cadires (banc Mediterrani de Moycosa, banc Ronda de Fabregas, banc G d'Escofet...), respatllers de bancs de substitució (banc Mediterrani de Moycosa), taulons, llates i taulers per encofrar).

En cap dels plecs no s'exigeix ni es valora la utilització de fusta o productes de la fusta reciclats.

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant: Gerència de Coordinació Territorial i de Proximitat

Contracte: [Subministrament de material d'infraestructures \(estructures no permanents desmuntables, mobiliari, elements addicionals i material deso i il·luminació\) pel desenvolupament d'actes dels 10 districtes de Barcelona](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- ⇒ En cas de no tractar-se de fusta reciclada, totes les fustes i els productes de fusta (inclosos taulells de fibres de fusta, contraxapats, DM i altres materials similars) han de disposar obligatòriament de garanties de procedència d'explotacions forestals sostenibles, acreditables mitjançant la presentació de la certificació de gestió forestal sostenible, d'acord amb els sistemes de certificació FSC, PEFC o equivalents (altres esquemes de certificació forestal equivalents i reconeguts internacionalment)
- ⇒ De manera general, el prioritzarà l'ús d'espècies de fusta autòctona de gestió forestal sostenible
- ⇒ En cas de fer-se servir fustes tropicals, aquestes, a més de tenir garanties de sostenibilitat, s'hauran d'adquirir sempre amb garanties de legalitat, en línia amb el Pla d'acció FLEGT de la Unió Europea i el Reglament europeu de la fusta (EUTR)
- ⇒ En el cas del material de fusta (taulers de partícules segons UNE-EN 312, de fibres segons UNE-EN 622, d'encenalls segons UNE-EN 300, o altres), hauran d'estar classificats com a classe E1 conforme a la norma EN 13986, d'acord amb els procediments de determinació de formaldehid que estableix la norma corresponent UNE-EN 120, UNE-EN 717 o equivalent
- ⇒ Es prioritzarà l'ús de fustes amb tractaments d'impacte ambiental baix

Òrgan contractant: BIMSA

Des de l'any 2016 BIMSA incorpora els criteris de la Instrucció tècnica de la fusta en els plecs de prescripcions tècniques per a la redacció de projectes d'espai públic, infraestructures i d'edificació, i ha desenvolupat un qüestionari propi per fer-ne el seguiment

8. Mobiliari

Indicador/s de seguiment

El 100% dels plecs de mobiliari incorpora algun criteri ambiental, donant compliment a la instrucció de forma parcial

L'adquisició de mobiliari d'oficina es realitza a través de l'Acord marc per al subministrament i instal·lació de mobiliari d'oficina de la Generalitat de Catalunya, de licitacions amb publicitat (especialment pels contractes d'import més elevat) i a través de contractació menor (contractes d'import inferior a 15.000 euros o mitjançant una autorització de despesa genèrica).

La instrucció s'està aplicant de forma parcial en la majoria de contractes analitzats. 4 dels 21 contractes de identificats són contractes basats en l'acord marc de la Generalitat, que inclou pràcticament tots els criteris de la Instrucció de mobiliari d'oficina, tot i que és menys exigent en els criteris de la fusta, obligant a una procedència de fonts legítimes i valorant la gestió forestal sostenible. D'altra banda, és més exigent en els criteris d'emalatge, prescrivint material reciclat i incorporant criteris de minimització d'emalatge i optimització del transport. L'acord marc també valora la qualitat ambiental de la flota de vehicles.

Seguiment dels contractes del 2022

S'han identificat 21 contractes d'adquisició de mobiliari d'oficina, 4 d'ells basats en l'Acord Marc de la Generalitat. Algun dels contractes estan inclosos en licitacions d'abast més ampli, que inclou la reforma de l'equipament on s'instal·larà el mobiliari.

Analitzant pels diferents requisits que recull la instrucció per les licitacions que no estan basades en l'acord marc de la Generalitat, i que són d'obligada incorporació en tots els contractes, ens trobem amb els percentatges d'aplicació recollits a la taula següent.

Taula 8.1. Incorporació dels criteris de la instrucció en els plecs de licitació (nombre de plecs i percentatge sobre el total)

	Nº (i %) de plecs que ho apliquen com a requisit tècnic	Nº (i %) de plecs que ho apliquen com a criteri de valoració
Fusta amb garantia d'origen sostenible o reciclada	8 (47,1%)	-
Valoració de l'aplicació d'ecodisseny (ISO 14006)	3 ¹⁰ (17,6%)	2 (11,7%)
Valoració de la limitació de formaldehid	-	4 (23,5%)
Valoració de la limitació de substàncies tòxiques en escumes	-	-
Valoració de l'ampliació del termini de garantia	-	14 (82,4%)
Valoració que els embalatges de cartró o plàstic siguin de material reciclat	3 (17,6%)	3 (17,6%)

Veiem doncs que el requisit de la instrucció més incorporat és el d'ampliació del termini de garantia. Malgrat aquest punt s'ha incorporat abastament, es tracta en tots els casos de l'ampliació del termini de garantia sobre la garantia legal (3 anys), que en cas dels mobles, que haurien de ser un producte de llarga vida, no és difícil d'oferir. En alguns plecs s'ha considerat que el termini de garantia obligat era d'un any i en altres de 2 anys. Revisant les ofertes realitzades pels licitadors, podem comprovar que el màxim que ofereixen les

¹⁰ Requisit per algun dels elements de mobiliari, no per tots

empreses és una garantia de 5 anys (3 obligats i fins a 2 d'ampliació). En general aquest criteri no és discriminador, i les empreses l'ofereixen sempre.

A part dels criteris ambientals que requereix la instrucció, en alguns plecs se n'han incorporat d'addicionals:

- 2 plecs prescriuen que algun dels elements de mobiliari o complements a adquirir estigui fet amb un percentatge de plàstic reciclat (una cadira i una cafetera)
- 2 plecs prioritzen o demanen embalatges reutilitzables
- 3 plecs demanen embalatges sense PVC
- 3 plecs estableixen que és necessari minimitzar els embalatges
- 1 plec valora la utilització de vehicles elèctrics pel transport (encara que el que fa és valorar la flota total de l'empresa i no la que farà el servei)

Plecs ambientaltzats

Òrgan contractant: Institut Municipal d'Urbanisme

Contracte: [Contracte relatiu al subministrament i instal·lació de mobiliari d'oficina per a l'Institut Municipal d'Urbanisme](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- ⇒ Fusta amb garanties de procedència d'explotacions forestals sostenibles, acreditables mitjançant la presentació de certificació de gestió forestal sostenible (certificació FSC, PEFC o equivalents)
- ⇒ Alternativament ús de fusta reciclada amb certificació

Criteris valorables:

- ⇒ Aplicació de criteris d'ecodisseny en el mobiliari (incorporació de matèries primeres reciclades/sostenibles, l'eliminació de productes o substàncies tòxiques, la durabilitat dels articles i la facilitat per al reciclatge dels seus components). Certificat UNE 150301 o UNE-EN-ISO 14006 o equivalent i Certificat Ecoetiqueta tipus I del producte bàsic (Etiqueta ecològica europea, Cigne Nòrdic, Àngel Blau o equivalent)
- ⇒ Contingut de formaldehid en el material de fusta subministrat (classificat com a classe E1, segons la norma EN 13986)
- ⇒ Utilització de materials d'embalatge fabricats a partir de cartró o plàstic reciclat
- ⇒ Ampliació del període de garantia del mobiliari

Condicions especials d'execució:

- ⇒ Obligació del contractista de retirar l'embalatge del mobiliari lliurat i garantir-ne la bona gestió (recollida selectiva, gestor autoritzat o instal·lacions municipals corresponents)

9. Paper

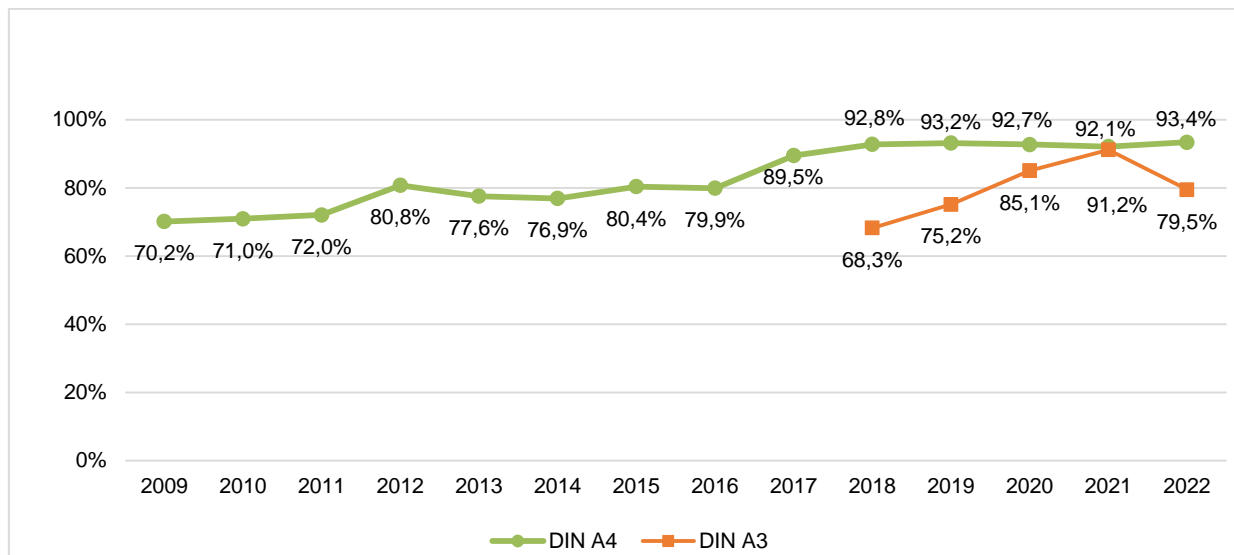
Indicador/s de seguiment

93,4% dels fulls DIN A4 consumits són de paper reciclat

El percentatge de paper reciclat DIN A4 com a paper d'oficina d'ús habitual durant el 2022 ha augmentat lleugerament respecte anys anteriors i representa el màxim històric amb el 93,4% del paper d'oficina total adquirit per les dependències i districtes de l'Ajuntament¹¹ (augment d'1,3 punts respecte el valor del 2021). Per contra, el percentatge de fulls DIN A3 reciclats ha disminuït. Aquest menor percentatge de paper reciclat DIN A3, però, s'ha d'emmarcar en una reducció dels fulls DIN A3 reciclats de més del 39,3% respecte el 2021.

Gràfic 9.1. Evolució del consum de paper reciclat 2009 - 2022

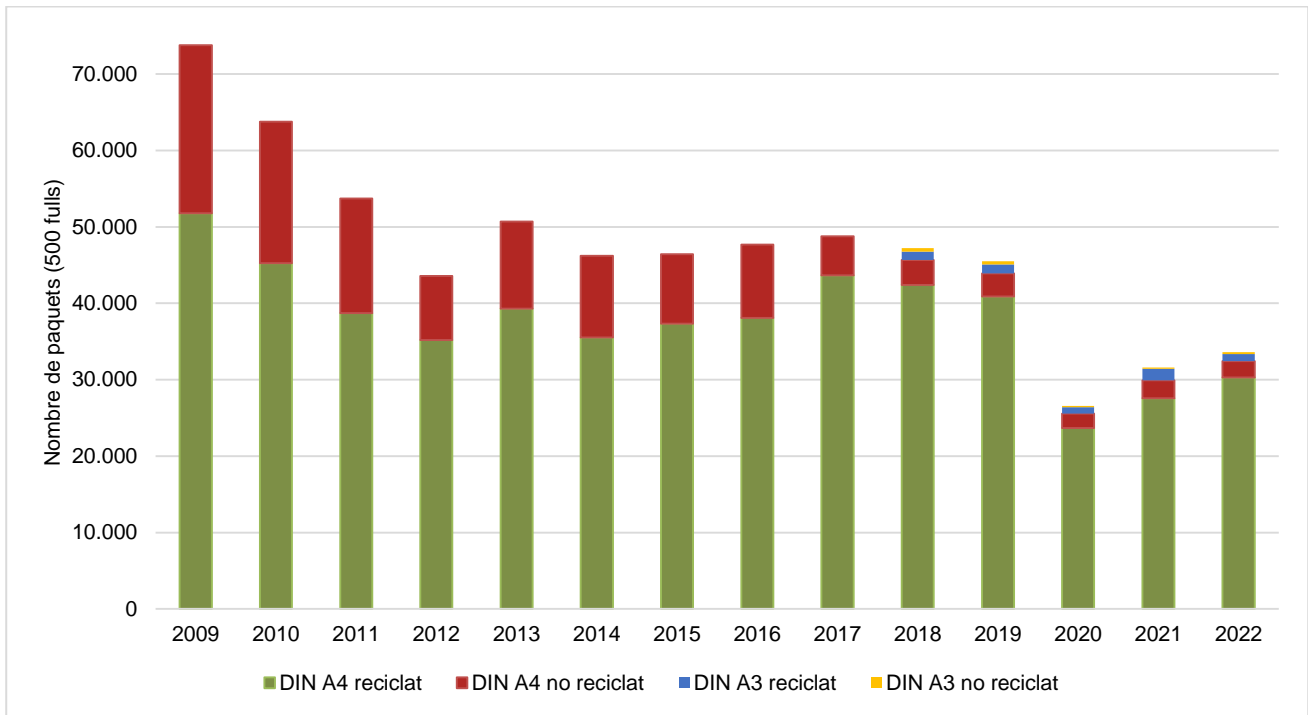
De les 18 àrees i districtes, 8 fan un ús exclusiu de paper reciclat i 6 més assoleixen percentatges iguals o superiors al 90%. El percentatge de tres àrees oscil·la entre el 82% i el 88% i només una es situa per sota del 50%.

Pel que fa al consum total, comptant tant el paper reciclat com el de fibra verge, hi ha hagut un augment del 8,4% respecte l'any 2021, encara que es manté la davallada respecte el 2019 (un 26,1% menys). En total s'han adquirit 23.455 paquets de DIN A4 i 1.145 de DIN A3.

¹¹ Majoritàriament les àrees de l'Ajuntament de Barcelona adquireixen el paper a través de l'Acord marc per al subministrament de paper per a impressió i escriptura de la Generalitat de Catalunya, encara que també s'adquireix paper a través de contractació menor. Pels departaments on no s'ha obtingut informació s'ha estimat el consum igual al de l'any anterior.

Les dades obtingudes corresponen als districtes i àrees els consums de paper dels quals queden recollits al sistema SAP. Addicionalment s'ha fet una consulta específica a la Gerència d'Ecologia Urbana i als districtes de Gràcia, Horta-Guinardó, l'Eixample i Sant Martí, i s'han pogut incloure les seves dades de consum. El consum de la Gerència de Seguretat i Prevenció s'ha estimat igual al de 2021, en no disposar de dades més actuals.

Gràfic 9.2. Evolució del consum de paper total 2009 - 2022

En l'informe d'ambientalització interna de 2022 es pot trobar més detall sobre el consum de paper.

Seguiment dels contractes del 2022

No s'ha identificat la licitació de cap contracte l'objecte del qual sigui el subministrament de paper durant el 2022. Ara bé, s'han identificat contractes de serveis que inclouen la prescripció d'utilitzar paper reciclat (veure per exemple l'apartat [Gestió d'equipaments](#)).

10. Productes tèxtils

Indicador/s de seguiment

En la producció de la roba de treball de 5.835 treballadors i treballadores municipals s'han incorporat criteris per limitar la presència de substàncies químiques i respectar els drets laborals dels treballadors que les confeccionen

Els principals organismes i àrees municipals que compten amb personal uniformat són Barcelona de Serveis Municipals (BSM), l'Institut Municipal de Parcs i Jardins, la Guàrdia Urbana i el Servei de Protecció Civil, Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament (SPCPEIS). El nombre de treballadors i treballadores uniformades d'aquestes àrees ascendeix a 5.835.

Pel que fa als aspectes ambientals, el 91% de les principals peces de roba adquirides (samarretes, camises, pantalons, polos, polars i jaquetes) compleixen amb els requisits de limitació de la presència de substàncies químiques definits en l'estàndard *Oeko-Tex 100*, *Made in Green* o equivalent. A banda d'això, els polos i samarretes dels uniformes del SPCPEIS són de cotó orgànic i compten amb la certificació GOTS; i part del vestuari de Parcs i Jardins incorpora fibres reciclades postconsum i està certificat amb ecoetiqueta.

A part de la qualitat ambiental del vestuari també s'han recollit, com a requisit o com a criteri valorable, qüestions relatives a la reutilització dels embalatges de les peces entregades i a la gestió de la roba en desús (reaprofitament intern o extern i reciclatge tèxtil de les peces no reaprofitables).

D'altra banda, les 8.680 samarretes tècniques produïdes per als participants de la Cursa de la Mercè 2022 han estat de polièster reciclat i s'han entregat sense embalatges d'un sol ús (sense bossa protectora ni embalatge de cartró).

Seguiment dels contractes del 2022

S'han identificat 7 contractes d'adquisició de vestuari i de productes tèxtils amb un import total d'uns 18 milions d'euros. El contracte de subministrament de la uniformitat bàsica per a la Guàrdia Urbana i el de vestuari per al personal de BSM representen el 98% del volum econòmic total.

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant: Gerència de Seguretat i Prevenció

Contracte: [Subministrament de kits per a les víctimes de robatoris per al Grup de Platges de la Guàrdia Urbana de Barcelona](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- ⇒ Samarreta de 100% cotó amb certificat estàndard Oeko-Tex 100
- ⇒ Pantaló curt de 100% cotó amb certificat estàndard Oeko-Tex 100

Òrgan contractant: Gerència de Recursos

Contracte: [Contracte per al subministrament de vestuari laboral destinat al personal adscrit al servei de correu, consergeria, parc mòbil i atenció interna de la Gerència de Recursos](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- ⇒ Acreditació que la producció de tèxtils s'ha dut a terme respectant els drets bàsics en el treball recollits en la Declaració de l'OIT
- ⇒ Limitació de presència de substàncies químiques en el producte final definida a l'estàndard Oeko-Tex 100, Made in Green o equivalent

Criteris valorables:

- ⇒ Lliurament del vestuari en sistemes d'embalatge de transport reutilitzable (bosses de paper o roba reciclada)

11. Projectes d'obres

8

Indicador/s de seguiment

El 73% dels plecs dels projectes de BIMSA d'espai públic i infraestructures incorporen el 80% dels criteris ambientals establerts en la instrucció. En el cas dels plecs dels projectes d'edificació, el 91% incorporen el 50% dels criteris

Durant l'any 2022 BIMSA ha aprovat 149 projectes d'obres, dels quals 106 són d'espai públic i infraestructures i 43 d'edificació. La incorporació de criteris ambientals varia en funció de la tipologia de projectes: en el cas de projectes d'edificació les categories de nova construcció o gran rehabilitació i la de reforma són les dues categories on s'incorporen més aspectes ambientals dels diferents vectors¹². En el cas dels projectes d'espai públic i infraestructures els 4 projectes de Superilles són la tipologia amb una major incorporació de criteris ambientals, coincidint amb el seu caràcter exemplar.

Aquest apartat compta amb un annex amb informació més detallada: [Annex II. Obres](#).

Seguiment dels contractes del 2022

La instrucció d'obres aplica a les dues fases del procés de construcció: la redacció de projectes i l'execució d'obres.

S'han agrupat els plecs de serveis de redacció de projectes d'obres publicats durant el 2022 a l'Open Data BCN amb codi CPV del grup 71(...). Es tracta d'un total de **297 licitacions** amb un valor estimat de contracte (VEC) de 96.036.007€.

Els plecs publicats en 2022 amb codi CPV del grup 45(...), s'han agrupat com a contractes d'execució d'obres. Es tracta d'un total de **290 licitacions** amb un VEC de 625.301.480 €. D'aquestes licitacions 13 tenen un VEC superior a 10 milions d'euros, sumant un VEC total de 355.142.767€ (un 57% del total de contractes d'obres).

S'ha revisat una mostra de les licitacions de projectes d'obra (exceptuant BIMSA) i es veu que en un alt percentatge dels contractes no s'incorporen criteris ambientals ni es fa esment a la instrucció d'obres. En d'altres ocasions sí que s'incorporen requisits ambientals que els projectistes hauran d'incorporar obligatòriament en el projecte o es requereix la incorporació de perfils professionals amb coneixements de medi ambient en l'equip del projecte.

¹² La no incorporació d'un criteri, en general, és deguda a què no és d'aplicació en aquella obra concreta (ex: criteris d'eficiència hídrica en obres on no hi ha consum d'aigua).

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant: Parc d'Atraccions del Tibidabo SA

Contracte: [Concurs d'idees a una fase per al disseny i execució de la tematització de la nova atracció "Caiguda Lliure" i els seus entorns al Parc d'atraccions Tibidabo de Barcelona](#)

Criteris ambientals:

Criteris valorables:

- ⇒ Sostenibilitat ambiental de la proposta: materials a utilitzar, durabilitat, facilitat de manteniment i neteja

Òrgan contractant: Institut Municipal d'Urbanisme

Contracte: [Serveis de redacció del projecte d'urbanització del carrer Badajoz](#)

Criteris ambientals:

Requisits ambientals:

- ⇒ Inclou la definició dels SUDS (Sistemes de Drenatge Sostenible)
- ⇒ Inclou la redacció d'un annex amb valoració dels sistemes de correcció d'impacte ambiental, on s'haurà de redactar la Memòria ambiental i fer l'estudi de gestió de residus d'obra
- ⇒ Inclou la justificació de la inclusió dels criteris d'autosuficiència energètica i ambiental, fent referència a la Instrucció

Solvència tècnica:

- ⇒ Incorporació d'un tècnic de medi ambient i energia en l'equip

Criteris valorables:

- ⇒ Planejament conceptual (inclòs planejaments ambientals)
- ⇒ Proposta de sostenibilitat (sobretot l'estalvi energètic)

Condicions especials d'execució

- ⇒ Criteris ambientals de conformitat amb la Instrucció Tècnica per a l'Aplicació de criteris de sostenibilitat en Projectes d'Obres: elements urbans, autosuficiència hídrica, autosuficiència energètica, biodiversitat i elements TIC, preservació de la qualitat de les masses d'aigua, protecció dels aqüífers i reserves d'aigua, generació d'energia renovable

Òrgan de contractació: Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona

Contracte: [Redacció dels projectes i posterior direcció de les obres de construcció d'un edifici d'habitatges situat a Gran Via de les Corts Catalanes 724-726, de Barcelona \(Bingo Billares\)](#)

Criteris ambientals:

Requisits ambientals:

- ⇒ Disseny de l'edifici complint els criteris energètics del CTE i el protocol REP d'energia de l'Ajuntament, i d'una alternativa que permeti una millora en la qualificació energètica de l'edifici

Solvència tècnica:

- ⇒ Incorporació d'un titulat competent en sostenibilitat i eficiència energètica

Criteris valorables:

- ⇒ Plantejament mediambiental i criteris generals d'eficiència ambiental: energia consumida, emissions produïdes, residus generats i consum d'aigua, en les fases de fabricació dels materials, la vida útil, la construcció i l'enderroc (com a criteris subjectes a judici de valor)

Òrgan contractant: BIMSA

Contracte: [Plec de prescripcions tècniques per a la redacció de projectes d'edificació i infraestructures](#)

Criteris ambientals:

Des de l'any 2016 BIMSA incorpora de manera sistemàtica els criteris de la Instrucció de projectes d'obres i ha desenvolupat un qüestionari propi per fer-ne el seguiment. L'any 2021 s'han actualitzat els plecs de prescripcions tècniques per a la redacció de projectes d'edificació i infraestructures.

Òrgan contractant: BIMSA

Contracte: [Obres relatives als projectes dels Nous Eixos Verds: UP1 Eix Consell de Cent, UP2 Eix Girona, UP3 Eix Rocafort, UP4 Eix Borrell i les Places Rocafort, Comte Borrell, Enric Granados i Plaça Girona, al districte de L'Eixample](#)

Criteris ambientals:

Requisits ambientals:

- ⇒ Implementació d'una nova xarxa d'aigua freàtica per a rec i neteja de carrers
- ⇒ Incorporació de sistemes de drenatge sostenible SUDS que recullin i infiltrin les aigües de pluja
- ⇒ Ampliació dels escocells existents
- ⇒ Incorporació de zones de terra vegetal o sol estructural
- ⇒ Augment del verd en superfície amb una capa de vegetació arbustiva
- ⇒ Renovació de la xarxa d'enllumenat, semàfors i telecomunicacions

Criteris valorables:

- ⇒ Ambientalització i gestió ambiental (aspectes més significatius i aspectes millorables de la Memòria Ambiental)
- ⇒ Millores del Pla de Residus

Òrgan contractant: IMHAB

Contracte: [Obres de construcció d'un edifici plurifamiliar de 234 habitatges, locals comercials, aparcament i urbanització interior, al carrer Acer 10, Cal Cisó 16-20, ascó 1-11 i Motors 93-97 de Barcelona \(Marina del Prat Vermell D1+D2\)](#)

Criteris ambientals:

Requisits ambientals:

- ⇒ La construcció justifica el compliment del CTE-DB HE d'estalvi energètic, amb una qualificació energètica A
- ⇒ Es disposarà, com a mínim, d'una preinstal·lació elèctrica per a la recàrrega de vehicles elèctrics
- ⇒ El projecte incorpora els criteris d'ecoeficiència obligatoris segons el Decret 111/2009 de la Generalitat de Catalunya, relatius a l'aigua, l'energia, els materials, sistemes constructius i els residus
- ⇒ Es preveu xarxa separativa d'aigües residuals (pluvials i residuals) i les aigües grises de les dutxes es recullen i depuren per utilitzar posteriorment en els inodors i pel reg
- ⇒ Exigència de fusta amb garantia d'origen sostenible (FSC, PEFC o equivalent)
- ⇒ Un percentatge de la grava utilitzada és d'origen reciclat
- ⇒ Instal·lació de plaques fotovoltaïques (59,4 kWp)

Solvència tècnica:

- ⇒ Sistema de gestió ambiental, segons la ISO 14001 o equivalent

Condicions especials d'execució

- ⇒ Presentació del llistat de la fusta i productes de fusta adquirits
- ⇒ Utilització de fusta amb garantia d'origen sostenible o reciclada i lliurament dels corresponents certificats

12. Serveis d'alimentació

Indicador/s de seguiment

Més del 90% dels aliments servits a les escoles bressol municipals provenen d'agricultura ecològica

L'any 2022 s'ha aprovat una revisió de la instrucció tècnica dels serveis d'alimentació que incorpora nous criteris ambientals en relació a l'origen i qualitat dels aliments i estableix instruments per facilitar l'acreditació i el seguiment de l'acompliment dels criteris.

Els serveis d'alimentació que contracta l'Ajuntament de Barcelona es poden classificar en les següents tipologies principals:

- Serveis de menjador d'escoles bressol municipals
- Serveis de menjador de menjadors socials
- Serveis d'àpats socials per a la gent gran: àpats a domicili i àpats en companyia
- Serveis de càtering puntual en el marc de l'organització d'un esdeveniment (a través de licitació amb concurrència o contractació menor per a petits actes)

A més, als edificis de l'Ajuntament també hi ha màquines de vànding, tant de begudes calentes com de begudes fredes i aliments.

Serveis de menjador d'escoles bressol municipals

Durant l'any 2022 s'han servit una mitjana de 7.029 àpats diaris¹³ a les escoles bressol municipals, en els quals més del 90% dels aliments servits provenien d'agricultura ecològica: pollastre, vedella, fruita, verdures i hortalisses de temporada, pasta, llegums, llet i pa. A més, a tots els centres s'han introduït iogurts provinents d'empreses d'inserció social. També s'ha potenciat el consum de productes de proximitat com determinades verdures, hortalisses i fruites (cebess, carbassa, pastanagues, tomàquet d'amanir, enciam, poma, taronja, pera), cereals i llegums (arròs, cigrons, llenties i mongetes).

Pel que fa al cas concret del plàtan, degut al descens de la producció a causa del volcà de La Palma la certificació de producció ecològica ha deixat de ser un requisit obligatori temporalment. Ara bé, el requisit d'IGP Plàtan de Canàries s'ha mantingut.

Per tal de poder-se adaptar a l'oferta de productes de temporada, la composició dels menús s'ha deixat oberta i només s'han establert indicacions sobre les combinacions d'aliments que els han de conformar.

Per avançar en la reducció de residus, s'ha demanat que s'eliminin els formats individuals dels iogurts i s'ha deixat de servir aigua embotellada.

D'altra banda, el plec del servei també incorpora criteris ambientals relatius a altres aspectes com el parament de taula, la neteja de les instal·lacions i la gestió dels residus.

Serveis de menjador de menjadors socials

Pel que fa al servei de menjador adreçat a persones que es troben en situació de pobresa i/o exclusió social a la ciutat, el contracte incorpora requisits ambientals com el consum de fruita i verdura fresca i de temporada, l'ús de parament d'un sol ús de paper 100% reciclat i la recollida selectiva dels residus. També

¹³ La informació i les dades sobre els serveis de menjador de les escoles bressol municipals, dels menjadors socials i del servei d'àpats socials per a la gent gran ha estat facilitada per l'IMEB i l'IMSS respectivament.

incorpora criteris de valoració com la introducció de verdures de producció ecològica i la reducció dels residus plàstics en la prestació del servei.

Durant l'any 2022 als 16 menjadors socials es van servir un total de 437.729 àpats.

Un altre contracte identificat de l'Institut Municipal de Serveis Socials que inclou servei de menjador és la gestió del Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB), el qual prioritza la introducció d'aliments d'agricultura ecològica i comerç just, així com la fruita i verdura fresca, de proximitat i de temporada. Els làctics provenen d'una empresa d'inserció social.

També inclou criteris ambientals pel que fa al parament de taules i a la neteja de les instal·lacions. La vaixela és reutilitzable i l'aigua se serveix de la xarxa d'aigua de subministrament urbà i en gerres.

Durant l'any 2022 es van servir 3.662 sopars i esmorzars i 2.255 dinars.

Servei d'àpats socials per a la gent gran

L'Institut Municipal de Serveis Socials gestiona el servei d'àpats socials per a persones grans que inclou el servei d'àpats a domicili i el d'àpats en companyia.

Des del servei d'àpats a domicili durant el 2022 s'han servit 577.456 àpats a 16.185 persones usuàries, i pel que fa als àpats en companyia, es gestionen 28 espais en els quals s'han servit un total de 327.825 àpats.

Al llarg del 2022 i el 2023 s'han licitat nous contractes de gestió d'aquests serveis els quals incorporen els criteris establerts a la nova instrucció de serveis d'alimentació.

Serveis de càtering puntual

A través de l'Open Data BCN s'ha identificat el contracte del servei de càtering per a actes institucionals i protocol de l'Ajuntament. Aquesta licitació incorpora els principals criteris de la instrucció relatius a la confecció del menú, l'origen i qualitat dels productes, la vaixela, cobreteria i parament de taules, la neteja de les instal·lacions i recollida dels residus, i la formació del personal. A continuació, a l'apartat "Plecs ambientalitzats" es detallen els criteris incorporats.

Seguiment dels contractes del 2022

S'han identificat 3 contractes de serveis de menjador, d'àpats puntuals i de venda automàtica (*vending*) amb un import total de més de 5,5 milions d'euros: el contracte del servei d'àpats a domicili de l'Institut Municipal de Serveis Socials, el del servei de càtering per a Plenaries del Consell Municipal i el de vending de l'Anella Olímpica (BSM).

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant: Gerència de Recursos

Contracte: [Serveis de càtering per a actes institucionals i protocol de l'Ajuntament de Barcelona](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- Origen i qualitat dels productes:
 - Fomentar l'ús de productes de comerç just
 - Fomentar l'ús de productes d'agricultura ecològica
 - Fomentar l'ús de productes elaborats per empreses d'inserció o centres especials de treball
 - Fomentar l'ús de productes de producció local i de qualitat diferenciada
 - Fomentar l'ús de fruites i verdures fresques i de temporada
- Vaixel·la, coberteria i parament de taules:
 - L'aigua sempre se servirà en envàs de vidre
 - Utilitzar preferentment safates, plats, gots i coberts reutilitzables
 - En cas d'haver d'utilitzar vaixel·la o coberteria d'un sol ús (plats i coberts), utilitzar estris compostables (UNE-EN 13432:2001 o equivalent)
 - En cas d'utilitzar articles de parament de paper d'un sol ús (estovalles i tovallons) hauran de ser de paper 100% reciclat
- ⇒ Neteja i recollida selectiva de residus:
 - Recollida selectiva (paper i cartró, envasos lleugers, vidre, matèria orgànica, rebuig, olis alimentaris)
 - Criteris de reducció de residus: evitar envasos innecessaris o d'un sol ús o de plàstic
 - Bosses d'escombraries de plàstic reciclat post consum en més d'un 95%

Criteris de valoració:

- ⇒ Compromís d'incloure 2 productes de comerç just
- ⇒ Compromís d'incloure 3 productes de producció local, qualitat diferenciada o agricultura ecològica
- ⇒ Compromís d'incloure 2 productes de temporada
- ⇒ Utilització de vehicles menys contaminants pel transport dels aliments des de la cuina central fins al lloc de consum

Òrgan contractant: Institut Municipal de Serveis Socials

Contracte: [Contracte del servei d'àpats a domicili](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- ⇒ Obligatorietat d'oferir dos menús anuals segons l'estacionalitat
- ⇒ Oferir una opció de menú vegetarià
- ⇒ Ús de fruites, verdures i hortalisses fresques i de temporada
- ⇒ Formació del personal per la correcta aplicació dels criteris ambientals i sobre la prevenció i gestió de residus

13. Serveis de neteja i recollida de residus d'edificis

Indicador/s de seguiment

La neteja i recollida de residus dels 442 centres (591.326 m²) adscrits al contracte de la Gerència de Recursos incorpora els criteris ambientals de la Instrucció

Des del contracte de neteja i recollida de residus gestionat per la Gerència de Recursos es dona servei a 442 centres municipals (591.326 m²)¹⁴. No obstant això, aquest contracte no inclou tots els ens dependents de l'Ajuntament de Barcelona. El servei de neteja de les dependències de l'ICUB, l'IMMB i l'IMI, entre d'altres, disposen de contractes propis.

El plec tècnic d'aquest contracte compleix amb els criteris ambientals establerts en la Instrucció tècnica de sostenibilitat en el servei de neteja i recollida selectiva de residus d'edificis municipals. Tanmateix l'execució del servei es va modificar temporalment per tal de donar compliment al Decret d'Alcaldia d'establiment de mesures preventives, de protecció i organitzatives amb motiu del virus COVID-19: es va requerir a les empreses l'ús de productes que garantissin la neteja i desinfecció dels espais i superfícies i es va incrementar el servei.

El contracte centralitzat de neteja també demana dades quantitatives dels residus generats pels centres amb superfície superior a 500 m², encara que a dia d'avui la recopilació i anàlisi d'aquesta informació no s'està duent a terme de forma sistemàtica i agregada.

Seguiment dels contractes del 2022

S'han identificat 8 contractes de serveis de neteja i recollida de residus d'edificis amb un import total de 6,8 milions d'euros.

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant: Barcelona Cicle de l'Aigua SA

Contracte: [Contracte de Serveis de Neteja i Recollida Selectiva de Residus de les oficines de Barcelona Cicle de l'Aigua SA](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- ⇒ Pràctiques de sostenibilitat per fomentar l'estalvi de recursos naturals i el respecte pel medi ambient (enllumenat, aigua, etc.)
- ⇒ Limitació d'ús de determinats productes de neteja (desinfectants, substàncies perfumades, productes amb gasos propel·lents)
- ⇒ Productes de neteja general que no estiguin classificats ni continguin ingredients classificats amb

¹⁴ Dades facilitades per la Gerència de Recursos.

determinades frases de risc, segons les directives europees 67/548/CE i 1999/45/CE i que compleixin amb els criteris definits a alguna ecoetiqueta de Tipus I

- ⇒ Retirada selectiva de residus (paper cartró, envasos lleugers, vidre, rebuig i especials)
- ⇒ Pla de formació ambiental del personal de l'empresa
- ⇒ Articles de paper i cartró / cel·lulosa 100% reciclada o amb fibres amb un mínim de 50% de fibres provinents d'explotacions forestals sostenibles
- ⇒ Papereres o caixes de cartró per a recollida de residus o altres de similars, produïts a partir de fibres de cel·lulosa 100% reciclada
- ⇒ Bosses d'escombraries d'un mínim del 80% de plàstic reciclat postconsum
- ⇒ Recipients per a la recollida selectiva de paper senyalitzats per la recollida selectiva i d'un 80% de plàstic reciclat postconsum (PE, PS o PP)
- ⇒ Sabó de rentar mans que compleixi els requisits pel que fa es components químics tal com es descriuen en alguna ecoetiqueta
- ⇒ Manteniment de la qualitat ambiental dels productes i control i seguiment dels consums durant l'execució del contracte

14. Vehicles

Indicador/s de seguiment

El 72% dels vehicles licitats l'any 2022 per a la flota municipal pròpia són vehicles de baixes emissions i el 60%, de zero emissions

L'any 2022, s'han licitat 65 vehicles per la flota pròpia, 27 en la modalitat d'adquisició i 38 en règim d'arrendament. Tots els vehicles lleugers sense maquinària, als quals aplica la instrucció directament (motocicletes, turismes i furgonetes) compleixen amb la prioritat 1 de la mateixa i són vehicles elèctrics.

Seguiment dels contractes del 2022

A partir de les dades de licitacions publicades en l'OpenData de Barcelona, s'han identificat 10 licitacions de compra i/o lloguer de vehicles de flota pròpia, amb un pressupost de licitació de 3,25 milions d'euros. En total s'han licitat 65 vehicles, dels quals 39 són elèctrics, 18 a gasoil, 2 de GNC i 6 híbrids no endollables.

D'aquests 65 vehicles, 27 ho són en la modalitat d'adquisició, 1 elèctric i 26 amb tecnologies de combustió propulsades per combustibles fòssils i seguiran formant part de la flota municipal més enllà del 2030. Els 26 vehicles adquirits amb motor de combustió corresponen a camions de gran tonatge, a furgons adaptats amb caixa i bolquet i a vehicles amb maquinària, segment de vehicles pel qual el mercat encara no ofereix alternatives competitives i provades en la modalitat elèctrica.

La totalitat dels 38 vehicles en règim d'arrendament són vehicles elèctrics.

En la taula següent es mostren els vehicles licitats en funció de la tipologia i la motorització:

Taula 14.1: Vehicles licitats per tipologia (2022)

Tipologia vehicle	Elèctric	Gasoil	GNC/GLP	Híbrid no endollable	Total general
Vehicles especials i amb maquinària		2			2
Camions			2		2
Furgons, furgonetes i camionetes	13	16		6	35
Turismes	6				6
Motocicletes i ciclomotors	20				20
Total general	39	18	2	6	65

A més dels contractes anteriors, s'ha identificat un contracte de lloguer per hores de 16 vehicles N2 i N3 i maquinària, per les tasques de manteniment de Parcs i Jardins. En aquest cas, i degut a què es tracta de vehicles d'ús molt puntual (entre 16 i 70 hores), únicament es demana en el plec que els vehicles puguin circular per la ciutat de Barcelona, però es valora que com a criteri d'adjudicació que algun dels vehicles sigui elèctric o híbrid.

En quant als contractes de manteniment amb vehicles adscrits, s'han identificat 15 licitacions. En la majoria de casos (8 licitacions) no s'especifica ni el nombre exacte de vehicles adscrits al servei ni la seva tipologia, indicant-se únicament que han de ser els necessaris per realitzar el servei de forma correcta, en d'altres casos (5 licitacions), s'estableix un mínim i únicament en 2 casos s'estableix el número exacte de vehicles. La tipologia d'aquests vehicles va des de motocicletes, turismes i furgonetes N1 per transport del personal de manteniment i material, fins a vehicles especialitzats, com camions grua i o amb maquinària especialitzada. En 6 contractes s'especifica que tots els vehicles seran d'ús exclusiu al servei, en 4 contractes conviuen els vehicles d'ús exclusiu amb els d'ús compartit. La resta de contractes o bé no ho especifica o deixa clar que els vehicles no són d'ús exclusiu. En quant als requisits ambientals mínims dels vehicles, en 9 licitacions s'estableixen requisits ambientals mínims (sovint que els vehicles siguin elèctrics si es tracta de vehicles per mobilitat del personal o transport de materials) i en 7 licitacions es valora la qualitat ambiental dels vehicles com a criteri d'adjudicació.

Taula 14.2: Requisits dels contractes de manteniment amb flota adscrita (2022)

Total Contractes	15
amb vehicles d'ús exclusiu	10
amb criteris ambientals mínims per la flota	9
amb criteris ambientals d'adjudicació	7

El tercer grup de contractes al que aplica directament la instrucció de vehicles és el relacionat amb serveis de transport. S'han identificat 19 licitacions d'aquest tipus de servei, de les quals una està referida al transport de persones, 8 a transport d'obres d'art per a exposicions temporals i la resta al transport de documentació, paquets o mobiliari.

D'aquestes 19 licitacions, únicament en 2 s'han exigit requisits ambientals als vehicles, més enllà de què disposin d'etiqueta DGT B, requisit mínim per poder circular per la ciutat de Barcelona sense restriccions. En canvi, en un 63% de les licitacions (12), es valora la qualitat ambiental dels vehicles com a criteri d'adjudicació.

Finalment, també s'han analitzat les licitacions que esmenten explícitament el servei de transport en el seu objecte del contracte. En algunes d'aquestes licitacions el transport és un servei puntual relacionat amb el subministrament d'un bé (per exemple adquisició d'equips informàtics, transport i instal·lació), i en d'altres el transport és part del servei que es proporciona (per exemple en el servei de manteniment i neteja dels equips de respiració autònoma de l'SPEIS). S'han identificat 38 licitacions de les quals 18 utilitzen com un dels criteris d'adjudicació la qualitat ambiental dels vehicles que s'utilitzen en aquest transport.

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant: Gerència de Recursos

Contracte: [Arrendament en modalitat de rènting d'una furgoneta pel centre d'acolliment d'animals de companyia de Barcelona](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- ⇒ Vehicle elèctric 100%
- ⇒ Vida útil de les bateries (garantia mínima 7 anys o 1.000 cicles de càrrega)
- ⇒ Manteniment de la capacitat de càrrega (75% després de 150.000 km o 7 anys)

Òrgan contractant: Gerència de Mobilitat i Infraestructures

Contracte: [Manteniment estructures i espais urbans de la ciutat 2022-2024](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- ⇒ Vehicles destinats en ús exclusiu al contracte de motorització única amb motor elèctric
- ⇒ Informació sobre les característiques ambientals de tots els vehicles adscrits (en exclusiva o no)

Criteris d'adjudicació:

- ⇒ Valoració de la qualitat ambiental dels vehicles adscrits al contracte, en funció a l'etiqueta de la DGT

Òrgan contractant: Gerència de Recursos

Contracte: [Missatgeria Centralitzada Ajuntament de Barcelona](#)

Criteris ambientals:

Requisits:

- ⇒ Per cada tipologia de vehicle (turismes, furgonetes i motocicletes) s'estableix el mínim de vehicles per cobrir el servei, i d'aquests, quins han de ser elèctrics (50% per turismes i furgonetes, 100% per motos).

Criteris d'adjudicació:

- ⇒ Valoració de la qualitat ambiental dels vehicles adscrits al contracte, en funció a la motorització, consum i emissions de CO₂
- ⇒ Valoració de l'adscripció de bicicletes per fer el servei

Flota municipal

En l'inventari de vehicles 2022 de l'Ajuntament de Barcelona s'han identificat un total de 3.407 vehicles¹⁵ entre flota pròpia (vehicles que condueixen els treballadors de l'Ajuntament i ens dependents) i flota adscrita a contractes de serveis amb ús de vehicles. L'augment de la flota de vehicles, en més de 300 comparat amb 2021, es deu, principalment, a la convivència entre els vehicles antics i nous del contracte de recollida de residus i neteja viària, que durant el 2022 encara no s'havia desplegat en la seva totalitat. S'ha identificat també una nova flota no contemplada fins el moment, que són els autobusos adaptats de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat.

La millor qualitat ambiental dels vehicles dels nous contractes (tant de flota adscrita com de flota pròpia) es reflecteix en una millora ambiental del conjunt de la flota municipal: el 64% són vehicles de baixes emissions (elèctrics, híbrids i de gas) i el 42%, vehicles de zero emissions (elèctrics i híbrids endollables). Aquesta evolució positiva és notable en comparació amb les dades del 2017, quan els vehicles de baixes emissions representaven el 44% i els de zero emissions, el 23%, i ha estat deguda, principalment, al desplegament parcial de la nova contracta de recollida de residus i neteja viària, que incorpora molts vehicles elèctrics i de baixes emissions (propulsats amb GNC).

Aquest apartat compta amb un annex amb informació més detallada: [Annex III. Vehicles.](#)

¹⁵ La flota de vehicles del servei de manteniment dels radars i les rondes correspon a dades de l'any 2021

15. Altres plecs ambientalitzats

Indicador de seguiment

Durant l'any 2022 el servei d'ambientalització de la contractació del Programa A+S ha donat resposta 31 consultes sobre l'ambientalització de plecs

Des del *Programa Ajuntament + Sostenible* s'ofereix un servei de consultes que dona resposta a les demandes d'ambientalització de plecs i contractes, compres i organització d'esdeveniments. El servei no es limita als àmbits definits en les 14 Instruccions Tècniques d'incorporació de criteris de sostenibilitat en la contractació vigents, sinó que s'atenen totes les consultes d'ambientalització de plecs que es fan des de districtes, gerències i altres organismes municipals.

Durant l'any 2022 s'ha donat resposta a 31 consultes sobre l'ambientalització de la contractació, referides a 29 plecs (en alguns casos sobre un mateix plec es fan consultes en moment diferents del procediment).

Llistat dels departaments i direccions assessorats en matèria d'ambientalització de la contractació des del Programa A+S 2022

Alcaldia: Direcció Tècnica d'Actes Institucionals i Protocol

Gerència d'Àrea d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica: Direcció de Serveis d'Economia Cooperativa, Social i Solidària i Política Alimentària

Gerència de Recursos: Direcció de Serveis Editorials

Gerència de Recursos: Direcció de Serveis d'Edificis Municipals

Gerència de Recursos: Direcció de Serveis de Relacions Institucionals

Gerència d'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI: Direcció de Feminismes i LGTBI

Gerència de Seguretat i Prevenció: SPCPEIS

Gerència de Seguretat i Prevenció: Guàrdia Urbana

Gerència d'Ecologia Urbana: Medi Ambient i Serveis Urbans

Gerència d'Ecologia Urbana: Direcció de Neteja i Gestió de Residus

Districte de Nou Barris

Districte de Sarrià - Sant Gervasi

Barcelona de Serveis Municipals

BIMSA

ICUB

Institut Barcelona Esports

Institut Municipal de Hisenda

Institut Municipal de Serveis Socials

Institut Municipal de Parcs i Jardins

Plecs ambientalitzats

Recollim aquí algunes licitacions que incorporen criteris ambientals en els plecs i que poden servir d'exemple inspirador en la contractació municipal.

Òrgan contractant	Contracte/s	Criteris ambientals
Gerència de Recursos, Departament de Coordinació Transversal d'Edificis	Acord marc de subministrament de material d'oficina i consumibles d'informàtica i tòners i tintes per a impressores per a l'Ajuntament de Barcelona i el seu sector públic dependent (2 lots)	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Característiques ambientals dels articles (sense dissolvents, a base aquosa, lliure de clor, minimització embalatge, etc.) ⇒ Valoració de la qualitat ambiental de 126 articles de material d'oficina (productes amb ecoetiqueta, % material reciclat) ⇒ Valoració de la qualitat ambiental de 122 articles de consumibles d'informàtica (limitació presència substàncies perilloses i foment d'activitats de reutilització) ⇒ Valoració de vehicles amb menor impacte ambiental: vehicles elèctrics i híbrids endollables amb autonomia superior a 40 km ⇒ Embalatges de transport reutilitzables o de material reciclat
Institut Municipal Parcs i Jardins de Barcelona	Contractació de la producció i subministrament de material d'impremta per a les diferents activitats de Parcs i Jardins de Barcelona	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Paper 100% reciclat ⇒ Material per plastificar sense organoclorats i valoració si conté més del 80% de material reciclat ⇒ Valoració d'utilització de vehicles pels lliuraments amb etiqueta de la DGT Zero o Eco ⇒ Valoració de l'ús de tintes i tòners amb menor contingut de substàncies tòxiques ⇒ Valoració de la utilització de tecnologia offset UV de baix consum energètic ⇒ Condicions d'execució: Recollida selectiva de residus, prioritant en tot moment la reutilització, el reciclatge i la valorització per sobre de la disposició del rebuig o incineració

Conclusions, reptes i objectius

A partir de l'anàlisi dels plecs publicats, s'han observat diferents graus d'aplicació de les instruccions, des de la identificació de plecs ambientalment exemplars que van més enllà dels criteris obligatoris fins a plecs que pràcticament no incorporen cap criteri ambiental. En aquest sentit cal destacar el bon nivell d'ambientalització de la majoria dels grans contractes que es gestionen de forma centralitzada.

Es constata que el grau de coneixement de les instruccions tècniques varia o no ha arribat a totes les àrees i organismes que formen el grup municipal

Les principals conclusions relacionades amb l'aplicació de les diferents instruccions són les següents:

- La majoria del **subministrament elèctric** és amb garantia d'origen renovable, malgrat que encara queden alguns contractes descentralitzats pendents de la seva transició a Barcelona Energia (el consum d'aquests contractes, però, s'ha reduït en un 50% respecte el 2021).

El consum d'energia elèctrica durant el 2022 ha augmentat lleugerament respecte els dos anys anteriors.

- En l'àmbit dels **elements de comunicació**, els elements en suport paper presenten un bon nivell d'ambientalització, tant pel que fa a la qualitat ambiental del paper com a altres criteris relatius a la impressió.

Pel que fa als elements a la via pública, s'observa un increment dels elements de PVC en lloc dels de polipropilè respecte anys anteriors.

Els plecs analitzats també presenten un bon nivell d'ambientalització.

- El contracte centralitzat de l'Institut Municipal d'Informàtica incorpora tots els criteris ambientals de la Instrucció **d'equips informàtics**, representant un 74% del volum de contractació l'any 2022 i altres d'addicionals com l'ús de plàstic reciclat postconsum en la fabricació d'alguns equips i relatius als embalatges.

Pel que fa a la resta de contractes analitzats, els incorporen de manera desigual, des de la incorporació parcial de criteris ambientals en els plecs fins a la no incorporació de cap. Donada la gamma de prestacions i marques dels equips informàtics que adquireix l'Ajuntament, que els requeriments no s'hagin incorporat de manera explícita en els plecs de licitació no significa necessàriament que els equips adquirits no els compleixin.

- L'aplicació dels requisits de la instrucció **d'esdeveniments** es fa de forma molt desigual en els contractes analitzats, que d'altra banda suposen una tipologia força diversa, tant en varietat d'esdeveniments com en magnitud de contractes (ens trobem des de licitacions de quasi 1 milió d'euros per un únic esdeveniment en un únic any fins a licitacions inferiors als 10.000 € per l'organització de petits actes).

L'IBE i l'ICUB, els dos òrgans de contractació amb més import de licitació i amb els que s'ha treballat més extensament, recullen un grau d'ambientalització dels contractes més complert i, que en alguns casos, va més enllà dels requisits mínims obligatoris de la instrucció.

El Pla d'ambientalització del esdeveniment, tant per actes petits com per grans esdeveniments, hauria de ser un requeriment que aparegués en tots els contractes.

- En relació les **exposicions**, l'ICUB incorpora habitualment els criteris ambientals de la instrucció en els plecs de producció d'exposicions. Entre els altres plecs analitzats l'aplicació de la instrucció varia pel que fa al grau d'exigència i al nombre de criteris, tot i que no hi ha cap dels contractes analitzats sense criteris ambientals (fusta, pintures, altres materials i reutilització).

En algun plec, s'ha comprovat que els criteris ambientals que la instrucció exigeix com a requisits tècnics obligatoris s'han convertit en criteris d'adjudicació. Això no obstant, tots els licitadors han ofert el compliment dels esmentats requisits ambientals, amb la qual cosa la qualitat ambiental de l'exposició no s'ha vist compromesa.

- En quant a **gestió d'equipaments de titularitat municipal**, la instrucció s'està començant a aplicar en els plecs, encara que el grau d'aplicació varia força, tant entre tipus d'equipament com entre òrgans de contractació.

En la majoria dels contractes s'incorpora únicament una part dels possibles criteris ambientals, que s'haurà d'anar ampliant paulatinament amb la resta de criteris d'obligat compliment.

- La Instrucció de la **fusta** s'aplica de forma sistemàtica en els plecs de BIMSA i d'altres òrgans de contractació, encara que en alguns plecs caldria fer-la extensiva a tots els tipus de fusta i explicitar els requisits de certificació en totes les descripcions.
- Pel que fa al **mobiliari**, la instrucció s'està aplicant en la majoria de contractes analitzats en gra similar al grau d'aplicació en l'any 2021. En la majoria de contractes analitzats del 2022 els criteris de la Instrucció tècnica s'apliquen parcialment.

Part de les compres es fan a través de l'Acord Marc de la Generalitat, que té un nivell d'exigència ambiental elevat, tot i que els criteris per la fusta són menys exigents.

- El percentatge de **paper** reciclat DIN A4 com a paper d'oficina d'ús habitual durant el 2022 representa el màxim històric amb el 93,4% del paper d'oficina total adquirit per les dependències i districtes dels quals s'ha obtingut informació.

La disminució del consum de paper, pot fer, en alguns casos, reduir el percentatge de paper reciclat consumit (equivalent a l'efecte que es produeix en la recollida selectiva quan es redueix la quantitat total d'algun residu reciclable, com per exemple els residus de paper i cartró).

- L'anàlisi dels contractes seleccionats mostra que s'estan aplicant els principals criteris de la Instrucció dels productes **tèxtils**. El criteri principal utilitzat és la limitació de la presència de substàncies tòxiques en el producte final.

Cal destacar que els principals contractes de roba de treball incorporen criteris ambientals addicionals com l'ús de fibres reciclades o de cotó orgànic certificat, així com criteris relatius als embalatges i a la gestió de la roba en desús.

- El seguiment anual dels **projectes d'obres** aprovats per BIMSA mostra un nivell d'incorporació dels aspectes ambientals definits en la instrucció en els projectes d'obres similar a l'any anterior.

En l'àmbit dels projectes d'edificació s'observa que el grau d'aplicació d'alguns criteris ambientals acostuma a ser força baix, com és el cas de l'ús d'estàndards d'excel·lència ambiental, la implementació d'edificis ciclables, el càlcul del cost total de la propietat i els criteris relatius a l'increment del verd, a l'autosuficiència hídrica i a l'emergència climàtica.

En l'àmbit dels projectes d'espai públic i infraestructures, la gran majoria dels criteris ambientals de la instrucció s'incorporen i en el cas dels projectes de Superilles, en un grau més elevat, coincidint amb el seu caràcter exemplar.

En l'anàlisi dels plecs de redacció de projectes de la resta d'organismes del grup municipal s'han trobat exemples de plecs que incorporen criteris ambientals, tot i que alguns no fan referència específica a la instrucció.

- Pel que fa als **serveis d'alimentació**, tant el contracte dels serveis de menjador de les escoles bressol municipals com el contracte de servei de càtering analitzat mantenen un alt nivell d'ambientalització. Els contractes dels serveis de menjadors socials i d'àpats socials per a la gent gran apliquen els criteris de la instrucció de manera parcial.
- L'anàlisi dels contractes del 2022 mostra una bona aplicació dels criteris de la Instrucció pels serveis de **neteja i recollida selectiva de residus d'edificis**.

L'aplicació dels criteris ambientals en el contracte de neteja centralitzat de la Gerència de Recursos incorpora al 100% els criteris ambientals definits en la instrucció.

- En quant als **vehicles**, en l'anàlisi de les licitacions del 2022 s'observa un esforç en la transició cap a una flota més sostenible, malgrat que encara hi ha una presència significativa de licitacions de vehicles propulsats per combustibles fòssils (18 dièsel, 2 GNC i 6 híbrids no endollables). Aquests vehicles seguiran en funcionament més enllà del 2030, el que pot ser un obstacle per a assolir l'objectiu de neutralitat de carboni.

Existeix una clara voluntat d'incorporar criteris ambientals en la contractació, però encara hi ha àrees en les quals aquesta integració no és suficient o està menys detallada. Hi ha una manca d'especificació en molts contractes sobre la tipologia i nombre de vehicles necessaris, la qual cosa pot dificultar l'assegurament de l'ús de vehicles sostenibles.

En la majoria de contractes de serveis de transport, no s'exigeixen requisits ambientals als vehicles més enllà de l'etiqueta DGT B (permís per circular a Barcelona), encara que en dos terços d'aquests licitacions sí que es valora la qualitat ambiental dels vehicles com a criteri d'adjudicació.

L'anàlisi de l'inventari de vehicles 2022 mostra una evolució positiva gràcies a la qualitat ambiental dels nous contractes: el 64% són vehicles de baixes emissions (elèctrics, híbrids i de gas) i el 42%, vehicles de zero emissions (elèctrics i híbrids endollables).

L'evolució del mercat, així com les licitacions examinades, ens indiquen que és necessària una revisió de la instrucció de vehicles, que, per una banda sigui més flexible a l'hora d'adaptar-se a un mercat en constant canvi i, per l'altre, proporcioni orientacions més específiques a l'hora de contractar vehicles pesants i amb requisits especials.

En termes generals, els reptes són els següents:

- Augmentar el grau de coneixement de les instruccions entre els tècnics municipals a través de sessions de formació i notícies publicades a la web A+S, per explicar els continguts i la forma d'aplicar les instruccions, i fent difusió del servei d'ambientalització de contractes del Programa Ajuntament + Sostenible.

Convindria estendre el coneixement de la instrucció d'obres a tots tècnics municipals relacionats amb la contractació de projectes i execució d'obres.

- Millorar l'aplicació de forma sistemàtica de les instruccions en els contractes de totes les unitats de l'Ajuntament i les entitats i empreses que constitueixen el grup municipal, a través del suport del Programa A+S, donant resposta a les consultes sobre ambientalització de la contractació i resolent els dubtes que puguin tenir els tècnics redactors dels plecs, així com pels departaments d'administració i serveis jurídics.

Analitzar d'ofici els plecs prioritaris, per oferir recomanacions d'ambientalització, sense necessitat de petició prèvia de l'òrgan de contractació.

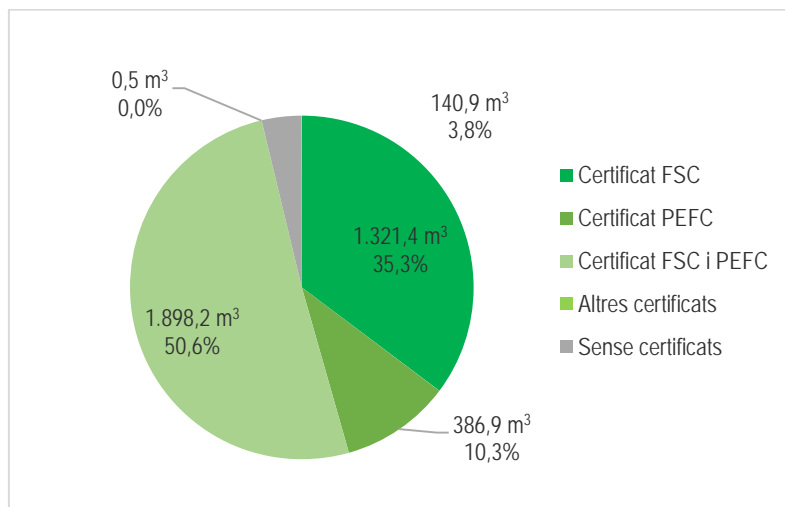
- Millorar el coneixement dels principals acords marc d'altres administracions als que s'adhereix l'Ajuntament, fent una anàlisi dels criteris ambientals dels mateixos i treballant de manera conjunta amb els actors clau, com la Generalitat i l'Associació Catalana de Municipis, amb l'objectiu d'homogeneïtzar els criteris ambientals i assegurar que es pot donar compliment a les instruccions a través dels acords marc.
- Mantenir actualitzades les instruccions ambientals, a la vista dels canvis normatius (desplegament del paquet Fit for 55 de la Unió Europea i altra normativa estatal i catalana) i de l'evolució del mercat, especialment pel que fa als vehicles i a la petjada de carboni de les construccions.

Annex I. Fusta

Les dades de la compra de fusta de les dependències i districtes de l'Ajuntament de Barcelona dels quals s'ha obtingut informació mostren que durant l'any 2022 es van adquirir 3.747,9 m³.

Respecte el sistema de certificació de la fusta, s'observa que el 50,6% del total adquirit compta amb ambdós certificats, FSC i PEFC, el 35,3% està certificat pel sistema FSC i el 10,3% per PEFC. Del 3,8% restant no es disposa d'informació sobre la seva certificació. Així doncs, la fusta total adquirida que disposa de certificació de procedència d'explotacions forestals sostenibles representa el 96,2%.

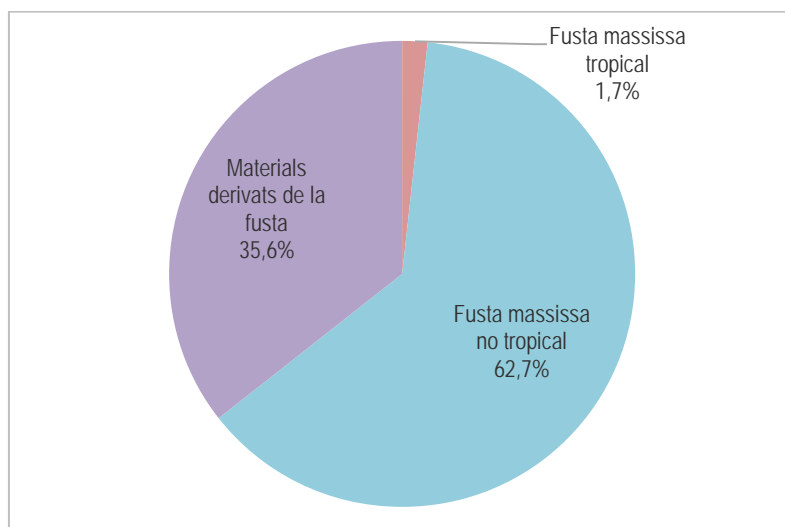
Gràfic AI.1. Fusta adquirida segons certificació (2022)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes de BIMSA, Parcs i Jardins i el Districte de Les Corts

Pel que fa a les tipologies de fusta, la fusta massissa no tropical representa el 62,7% de la fusta total adquirida (2.348,2 m³), els materials derivats de la fusta el 35,6% (1.334,2 m³) i la fusta massissa tropical l'1,7% restant (65,6 m³).

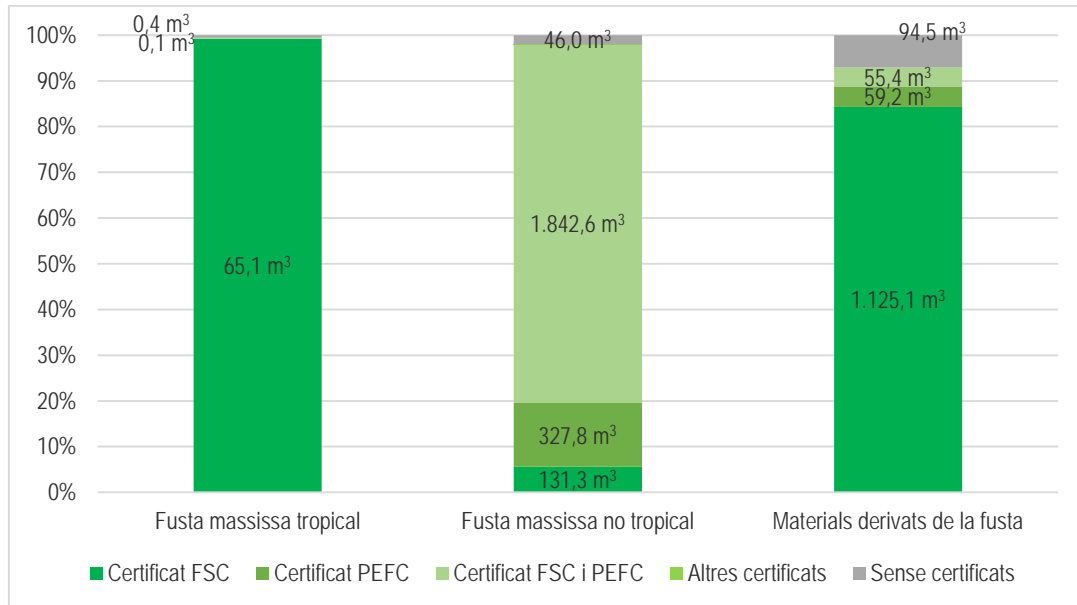
Gràfic AI.2. Tipologia de fusta adquirida (2022)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes de BIMSA, Parcs i Jardins i el Districte de Les Corts

Pràcticament la totalitat de la fusta massissa tropical presenta certificació de gestió forestal sostenible (99,4%), així com el 98,0% de la fusta massissa no tropical i el 92,9% dels materials derivats de la fusta, consolidant així l'increment de l'adquisició de materials derivats de la fusta certificats respecte anys anteriors.

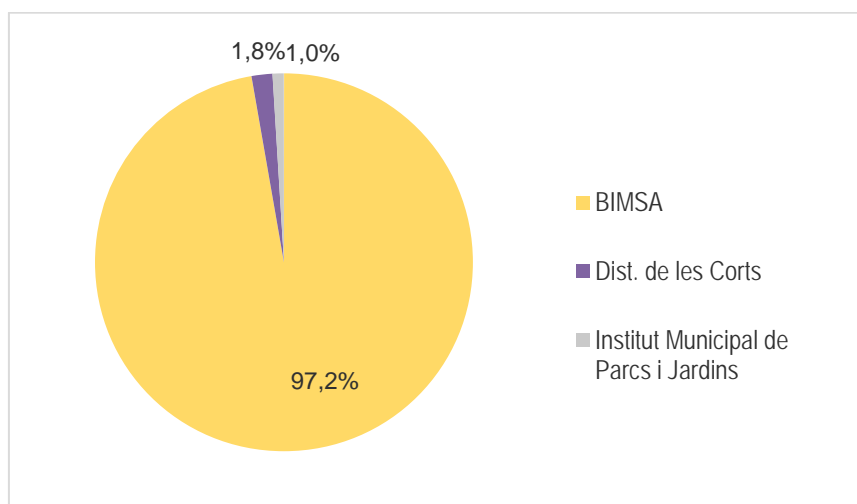
Gràfic AI.3. Fusta adquirida segons tipologia i certificació (2022)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes de BIMSA, Parcs i Jardins i el Districte de Les Corts

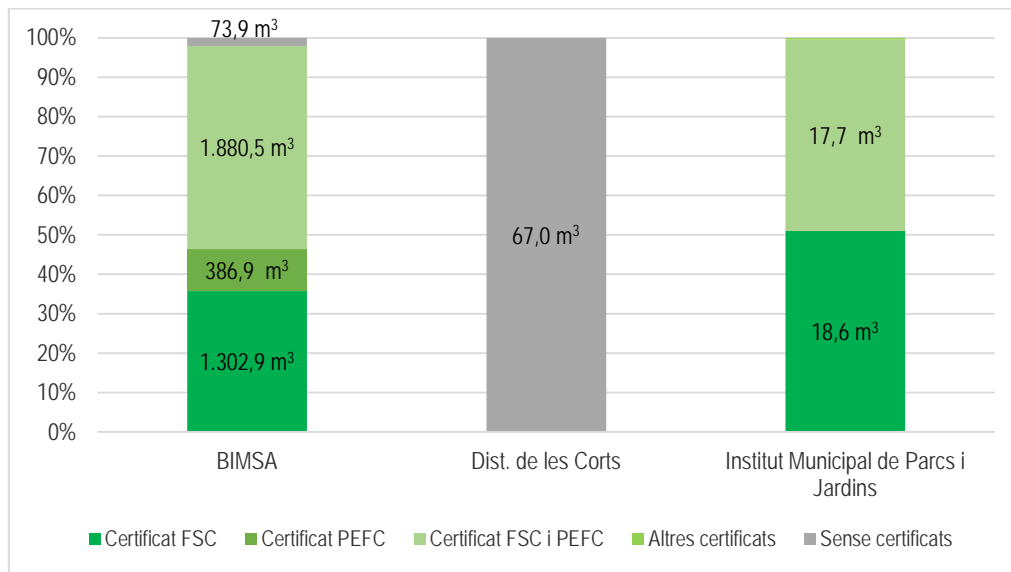
En comparar el volum de fusta adquirit per cadascuna de les dependències i districtes dels quals s'ha obtingut informació, es pot observar com BIMSA representa la gran majoria de la fusta adquirida amb el 97,2% (3.644,5 m³).

Gràfic AI.4. Fusta adquirida per dependència (2022)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes de BIMSA, Parcs i Jardins i el Districte de Les Corts

Gràfic AI.5. Fusta adquirida segons dependència i certificació (2022)

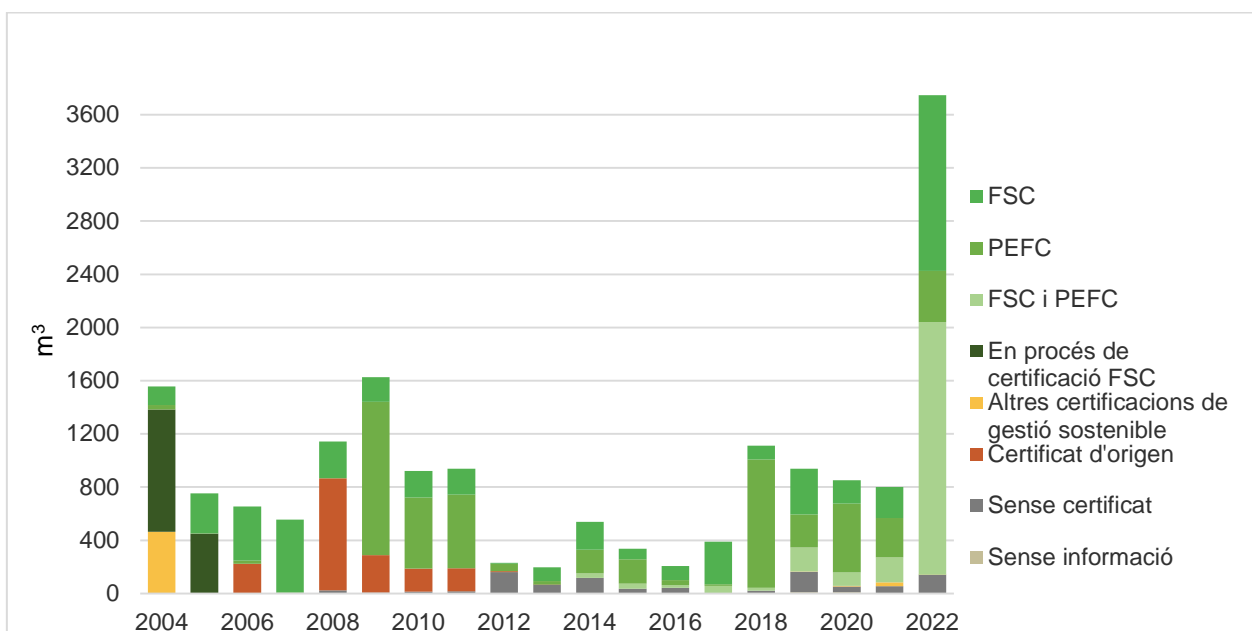

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes de BIMSA, Parcs i Jardins i el Districte de Les Corts

Quant a la certificació de la fusta per dependències, el 100% de la fusta emprada en les obres de l'Institut Municipal de Parcs i Jardins disposa de certificació de procedència d'explotacions forestals sostenibles, així com el 98% de l'adquirida per BIMSA. Per contra, la fusta comprada pel Districte de les Corts no compta amb cap certificat.

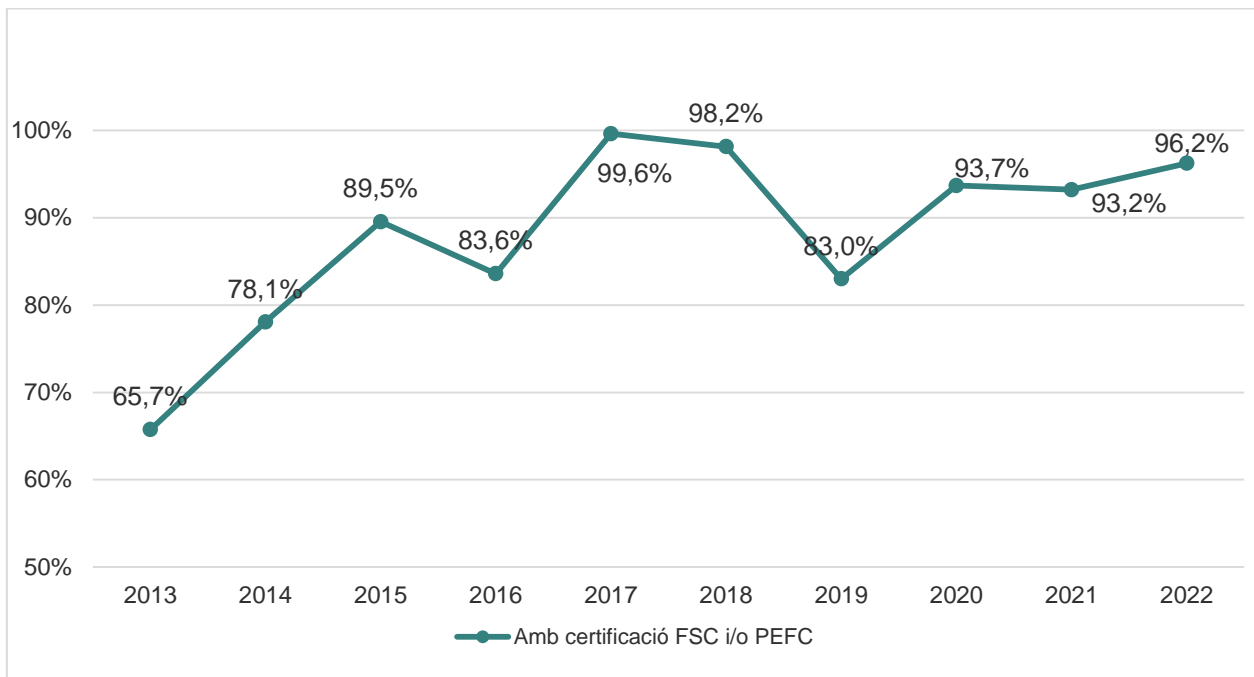
Com es pot observar en el gràfic següent, el volum de fusta adquirit pot variar considerablement en funció de l'any degut a la variació dels projectes d'obres i infraestructures que s'executen. Així doncs, el volum de fusta adquirit durant l'any 2022 assoleix el màxim històric, principalment degut a la construcció i equipament de la biblioteca Gabriel García Márquez (1.440 m³) i a l'adquisició de mobiliari per a l'edifici d'allotjaments Aprop de les Glòries (1.074 m³).

Gràfic AI.6. Evolució de l'adquisició de fusta segons certificació (2004-2022)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes de BIMSA, Parcs i Jardins i el Districte de Les Corts

Gràfic A1.7. Evolució de l'adquisició de fusta amb certificació de gestió forestal sostenible (2004-2022)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes de BIMSA, Parcs i Jardins i el Districte de Les Corts

Per últim, el percentatge de fusta amb certificació de gestió forestal sostenible de l'any 2022 supera els valors dels dos darrers anys, recuperant així la tendència assolida els anys 2017 i 2018.

Annex II. Obres

Cada any BIMSA elabora un informe corresponent al compliment de la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris ambientals en projectes d'obres, per als **projectes aprovats a BIMSA**. L'any 2022 en total han estat **149 projectes**, dels quals **43** són d'edificació i **106** d'espai públic.

La informació per elaborar aquest informe s'obté a través de l'àrea col·laborativa de BIMSA, on està penjat el *check-list* amb tots els criteris inclosos en la instrucció, i es complimenta per a cada projecte. Durant l'any 2022 una part dels projectes es van informar amb el "*check-list antic*" (corresponent a la instrucció tècnica del 2015) i l'altre part amb el "*check-list nou*" (corresponent a la instrucció tècnica revisada el 2021).

Taula AII.1. Projectes d'espai públic i infraestructures aprovats per BIMSA (2022)

Tipologia de projecte	IT 2021
	Nombre de projectes
Carril bici	12
Escales mecàniques i ascensors	5
Espais lliures (*)	24
Infraestructures	3
Superilles	4
Verd urbà	17
Vials	41
TOTAL	106

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per BIMSA

Taula AII.2. Projectes d'edificació aprovats per BIMSA (2022)

Tipologia de projecte	IT 2015	IT 2021	Total
	Nombre de projectes		
Enderroc	0	4	4
Equipament esportiu	0	11	11
Fotovoltaica	1	4	5
Nova Construcció/Gran rehabilitació	1	10	11
Reforma	1	11	12
TOTAL	3	40	43

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per BIMSA

La instrucció tècnica del 2015 definia tres criteris d'obligat compliment per a tots els projectes (compliment del Decret per a l'ambientalització de les obres, la incorporació de criteris generals d'autosuficiència energètica i ambiental, i el compliment de la instrucció de la fusta), mentre que la resta de criteris definits en la instrucció s'havien d'aplicar en funció de les característiques de cada projecte. De la mateixa manera, la nova versió de la instrucció (2021) estableix cinc criteris obligatoris, els mateixos tres que a la versió del 2015 més la incorporació de tècnics ambientals i d'energia en el projecte, i disposar d'un informe favorable de compliment dels requeriments d'autosuficiència energètica.

Fins ara el seguiment de la instrucció consisteix en l'anàlisi dels *check-list* omplert per part dels projectistes, on especifiquen si cada criteri de la instrucció s'ha aplicat o no, o no s'escau la seva aplicació. Com a resultat es calculen els percentatges d'aplicació dels criteris respecte als projectes on s'escau la seva aplicació. Com que la majoria de criteris es compon de subcriteris, el resultat correspon a la mitjana del conjunt de subcriteris.

Projectes d'edificació

Els 43 projectes d'edificació inclouen 3 projectes que es van informar amb el *check-list* de la IT 2015. Aquests 3 projectes no s'han tingut en compte en l'anàlisi de les dades, sinó només els 40 projectes informats amb la nova IT 2021.

Els criteris obligatoris s'han incorporat en el 100% dels projectes on apliquen per la seva tipologia; i els requeriments d'autosuficiència energètica per projectes de reforma en el 91% dels casos. Els criteris a favor de l'economia circular s'incorporen en el 48% dels casos, i els criteris per fer front a l'emergència climàtica en el 36% dels casos, seguits pels criteris relatius a l'increment del verd i la biodiversitat.

Taula AII.3. Incorporació dels criteris ambientals en els plecs de redacció de projectes d'edificació (40 projectes)

Criteri	% projectes on s'ha incorporat
Incorporació de tècnics ambientals i d'energia en el projecte	100%
Compliment del Decret per a l'ambientalització de les obres	100%
Criteris i requeriments d'autosuficiència energètica i ambiental	100%
Informe favorable de compliment dels requeriments d'autosuficiència energètica	100%
Aplicació de la Instrucció de la fusta	100%
Criteris per fer front a l'emergència climàtica	36%
Requeriments d'autosuficiència energètica: projectes d'edificis de nova construcció o gran rehabilitació	91%
Requeriments d'autosuficiència energètica: projectes de reforma d'edificis existents	100%
Càlcul del cost total de propietat	5%
Criteris relatius a l'increment del verd i de la biodiversitat	31%
Criteris relatius a l'autosuficiència hídrica i relatius a la preservació de la qualitat de les masses d'aigua	27%
Implementació d'edificis ciclables	0%
Criteris a favor de l'economia circular	48%
Altres estàndards d'excel·lència ambiental	7%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per BIMSA

S'han analitzat les dades per categories de projectes, amb l'objectiu de veure si hi ha diferències en l'aplicació dels criteris ambientals en funció de tipologies. Tal com es pot veure en la taula següent, les categories de nova construcció o gran rehabilitació i la de reforma són les dues categories on s'incorporen més aspectes ambientals dels diferents vectors. En la interpretació de les dades cal tenir en compte que els 11 projectes d'equipaments esportius són tots de substitució de gespa i no d'intervencions en edificis.

Taula AII.4. Incorporació dels criteris ambientals en els plecs de redacció de projectes d'edificació, per categories

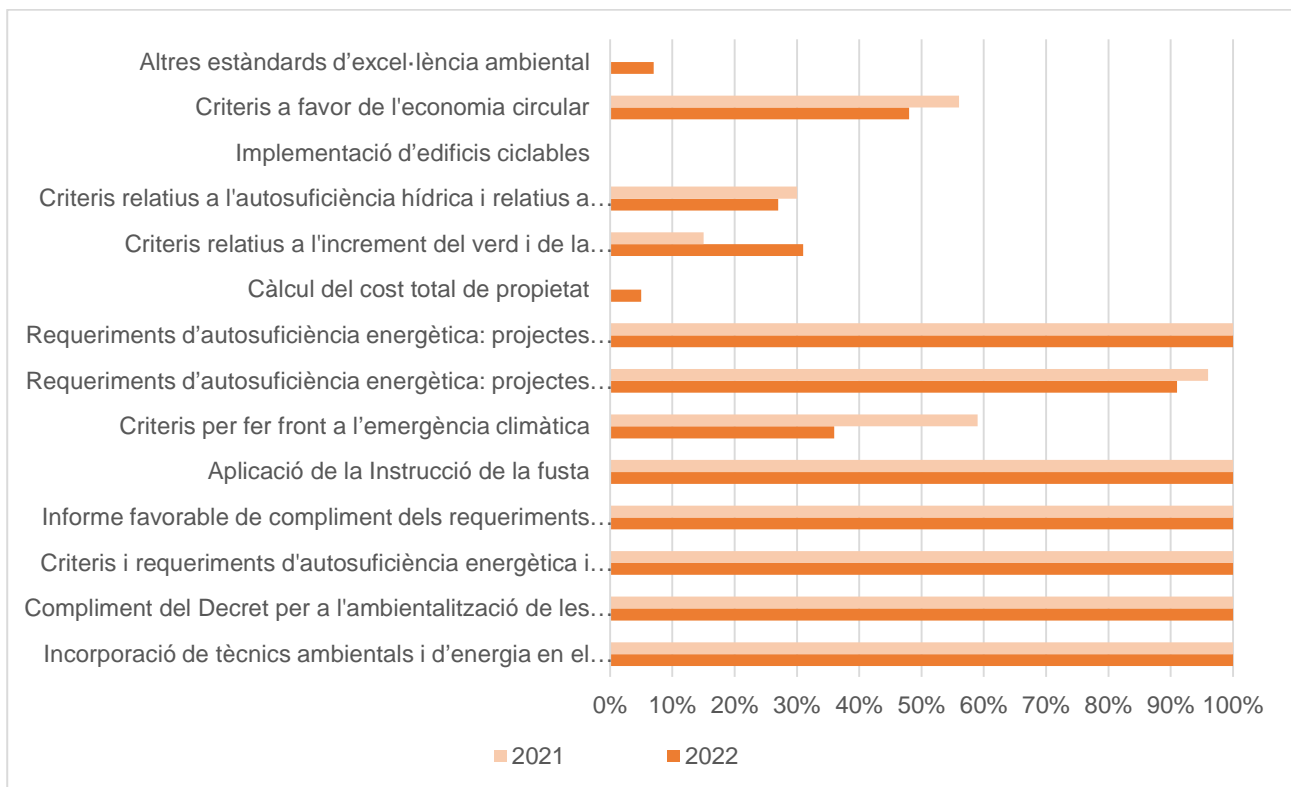
	Nova construcció o gran rehabilitació (10 projectes)	Equipaments esportius (11 projectes)	Reforma (11 projectes)	Fotovoltaica (4 projectes)	Enderroc (4 projectes)
Incorporació de tècnics ambientals i d'energia en el projecte	100%	-	100%	-	100%
Compliment del Decret per a l'ambientalització de les obres	100%	100%	100%	-	100%
Criteris i requeriments d'autosuficiència energètica i ambiental	100%	100%	100%	100%	100%
Informe favorable de compliment dels requeriments d'autosuficiència energètica	100%	-	-	-	-
Aplicació de la Instrucció de la fusta	100%	-	100%	-	-
Criteris per fer front a l'emergència climàtica	37%	-	29%	-	-
Requeriments d'autosuficiència energètica: projectes d'edificis de nova construcció o gran rehabilitació	90%	-	93%	67%	-
Requeriments d'autosuficiència energètica: projectes de reforma d'edificis existents	100%	-	100%	-	-
Càlcul del cost total de propietat	6%	-	-	-	-

	Nova construcció o gran rehabilitació (10 projectes)	Equipaments esportius (11 projectes)	Reforma (11 projectes)	Fotovoltaica (4 projectes)	Enderroc (4 projectes)
Críteris relatius a l'increment del verd i de la biodiversitat	21%	-	100%	-	100%
Críteris relatius a l'autosuficiència hídrica i relatius a la preservació de la qualitat de les masses d'aigua	25%	-	38%	-	-
Implementació d'edificis ciclables	0%	-	-	-	-
Críteris a favor de l'economia circular	42%	46%	62%	0%	100%
Altres estàndards d'excel·lència ambiental	12%	-	0%	-	-

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per BIMSA

En la comparativa d'aplicació de críteris ambientals entre l'any 2022 i l'any 2021 es pot observar que el grau d'aplicació d'alguns críteris ambientals acostuma a ser molt baix, com és l'ús d'estàndards d'excel·lència ambiental, la implementació d'edificis ciclables, el càlcul del cost total de la propietat, i també els críteris relatius al increment del verd, a l'autosuficiència hídrica i a l'emergència climàtica.

Gràfic AII.1. Comparativa de la incorporació de críteris ambientals en els plecs de redacció de projectes d'edificació (2021 - 2022)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per BIMSA

Projectes d'espai públic i infraestructures

Tots els projectes d'espai públic i infraestructures s'han informat a base del *check-list* de la nova IT del 2021. Els críteris d'obligat compliment, i també els relatius als elements urbans s'han incorporat en el 100% dels casos on apliquen. Gairebé tots els altres críteris ambientals s'incorporen en un 70-80% dels casos. Només els críteris per fer front a l'emergència climàtica es situen al 61%, i com a últim els críteris relatius a sistemes TIC, que s'incorporen en un 37% dels casos.

Taula AII.5. Incorporació dels criteris ambientals en els plecs de redacció de projectes d'espai públic i infraestructures (106 projectes)

	% projectes on s'ha incorporat
Incorporació de tècnics ambientals i d'energia en el projecte	97%
Compliment del Decret per a l'ambientalització de les obres	100%
Criteris i requeriments d'autosuficiència energètica i ambiental	100%
Informe favorable de compliment dels requeriments d'autosuficiència energètica	-
Aplicació de la Instrucció de la fusta	100%
Criteris per fer front a l'emergència climàtica	61%
Criteris de màxima autosuficiència energètica	85%
Criteris per a la consideració del cicle de vida de la infraestructura i per a l'eficient transmissió de la informació	77%
Criteris relatius a l'increment del verd i de la biodiversitat	78%
Criteris relatius a la preservació de la qualitat de les masses d'aigua i els seus usos i a l'autosuficiència hídrica	73%
Criteris relatius a elements urbans	100%
Criteris a favor de l'economia circular	74%
Criteris relatius a la incorporació de sistemes i tecnologies TIC	37%
Criteris relatius a altres estàndards d'excel·lència ambiental	73%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per BIMSA

Analitzant les dades per categories de projectes, es pot observar que els 4 projectes de Superilles són la tipologia amb major incorporació de criteris ambientals, coincidint amb el seu caràcter exemplar.

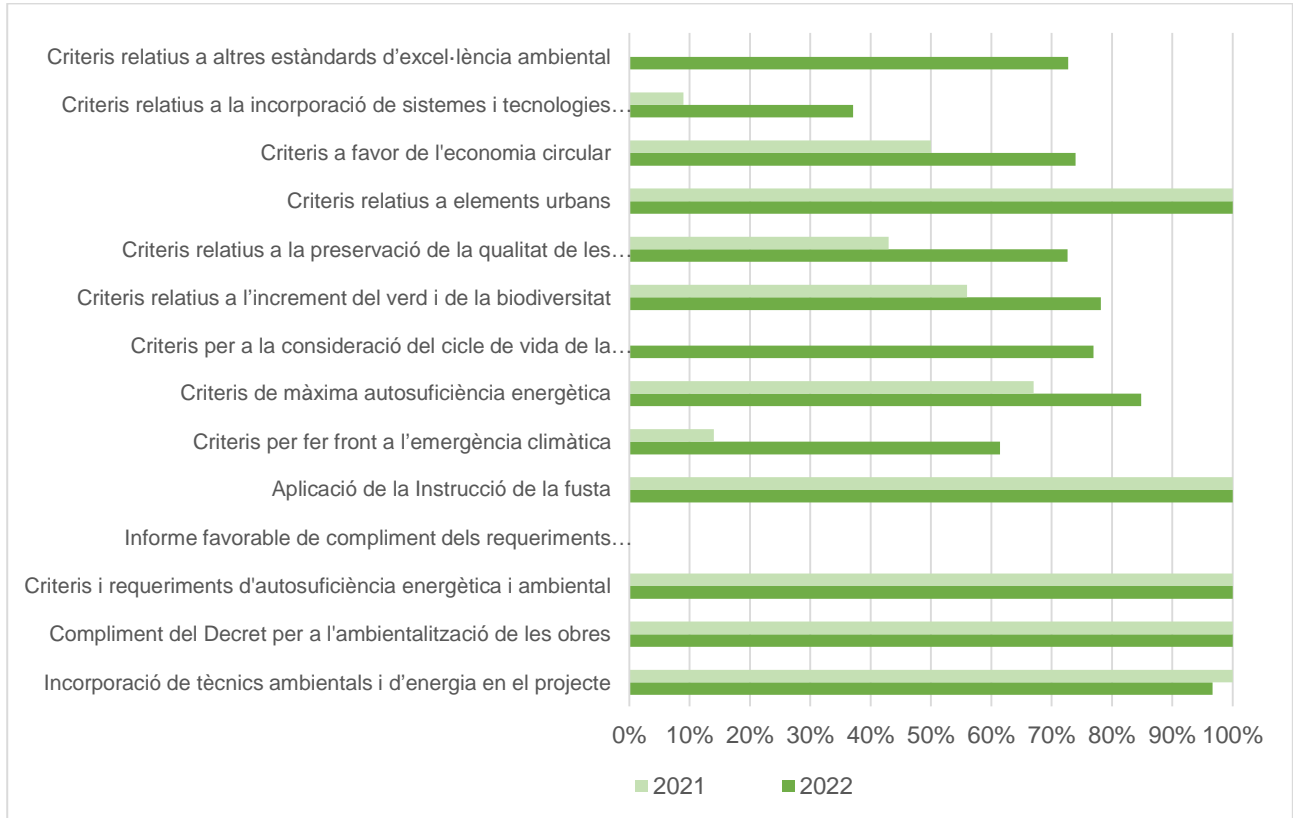
Taula AII.6. Incorporació de criteris ambientals en els plecs de redacció de projectes d'espai públic i infraestructures, per categories

	Superilles (4 projectes)	Vials (41 projectes)	Espais lliures (24 projectes)	Verd urbà (17 projectes)	Carril bici (12 projectes)	EM i ascensor (5 projectes)	Infraestructures (3 projectes)
Incorporació de tècnics ambientals i d'energia en el projecte	100%	100%	100%	89%	100%	-	-
Compliment del Decret per a l'ambientalització de les obres	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Criteris i requeriments d'autosuficiència energètica i ambiental	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Informe favorable de compliment dels requeriments d'autosuficiència energètica	-	-	-	-	-	-	-
Aplicació de la Instrucció de la fusta	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Criteris per fer front a l'emergència climàtica	81%	49%	81%	63%	8%	50%	-
Criteris de màxima autosuficiència energètica	100%	88%	74%	78%	78%	100%	67%
Criteris per a la consideració del cicle de vida de la infraestructura i per a l'eficient transmissió de la informació	100%	100%	86%	61%	62%	100%	67%
Criteris relatius a l'increment del verd i de la biodiversitat	100%	87%	82%	77%	57%	50%	88%
Criteris relatius a la preservació de la qualitat de les masses d'aigua i els seus usos i a l'autosuficiència hídrica	100%	71%	73%	81%	49%	35%	100%
Criteris relatius a elements urbans	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Criteris a favor de l'economia circular	100%	79%	66%	80%	57%	75%	57%
Criteris relatius a la incorporació de sistemes i tecnologies TIC	100%	34%	23%	67%	33%	20%	60%
Criteris relatius a altres estàndards d'excel·lència ambiental	100%	87%	77%	50%	50%	75%	0%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per BIMSA

En la comparativa d'aplicació de criteris ambientals entre l'any 2022 i el 2021 es pot observar un increment generalitzat de la incorporació de criteris ambientals en les diferents categories.

Gràfic AII.2. Comparativa de la incorporació de criteris ambientals en els plecs de redacció de projectes d'espai públic i infraestructures (2021 - 2022)

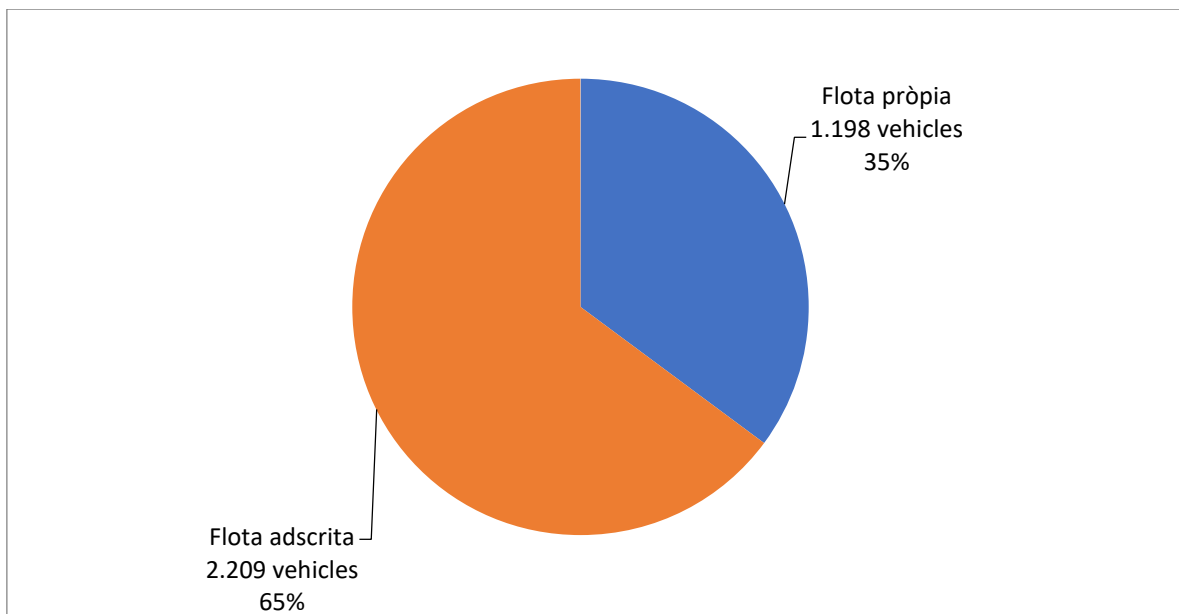
Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per BIMSA

Annex III. Vehicles

Composició i qualitat ambiental de la flota 2022

L'inventari de 2022 de l'Ajuntament de Barcelona ha recopilat informació de 3.407 vehicles, entre flota pròpia i flota adscrita. Els vehicles de la flota pròpia són els conduïts per personal propi de l'Ajuntament (com la flota de la guàrdia urbana, la de bombers o els vehicles d'inspecció i oficina) i els vehicles de la flota adscrita corresponen als dels contractes de serveis amb ús de vehicles (com la flota de neteja de carrers i recollida de residus o les flotes de manteniment). Durant el 2022 s'ha començat el procés de refinament de l'inventari, per tal d'incloure únicament els vehicles que donen servei en exclusiva a l'Ajuntament. Els vehicles que presten el seu servei de forma puntual o parcial, no haurien d'estar logotipats de forma permanent, i s'hauria de preveure l'ús de logotips imantats en cas que fos necessària la seva identificació. Cal tenir en compte, a més, que la flota de residus recollida en aquest inventari és una flota en transició, que encara no ha incorporat tots els vehicles de la nova contracta ni donat de baixa tots els que deixaran de prestar servei.

Gràfic AIII.1 Vehicles flota pròpia i adscrita (2022)

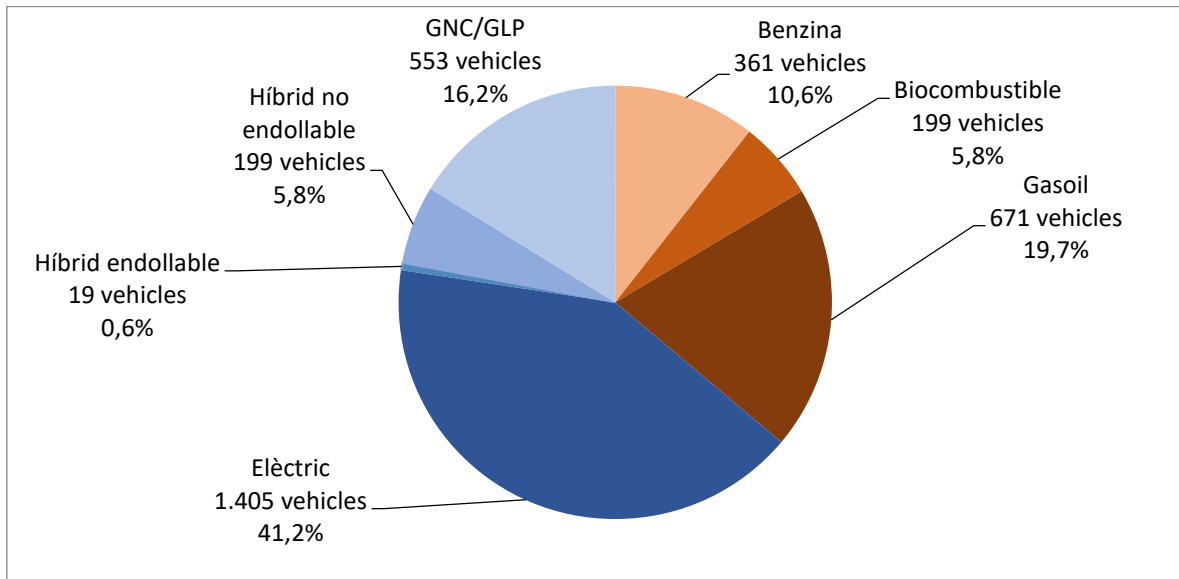

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades recollides dels diferents departaments que disposen de flotes

En les xifres anteriors no s'han recollit ni les bicicletes, elèctriques o convencionals, que cada cop s'estan incorporant més a alguns serveis, ni les embarcacions, ni els nous carretons elèctrics del servei de neteja (aproximadament unes 200 unitats).

En quant a la qualitat ambiental de la flota, el 64% són vehicles de baixes emissions (elèctrics, híbrids i de gas) i el 42%, vehicles de zero emissions (elèctrics i híbrids endollables).

Gràfic AIII.2. Vehicles per energia motriu (2022)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades recollides dels diferents departaments que disposen de flotes

En analitzar la distribució de la flota per gerències i ens dependents, s'observa que la Gerència d'Àrea d'Ecologia Urbana constitueix la major flota municipal amb el 64,3% dels vehicles degut principalment als vehicles del servei de neteja i gestió de residus (46,7%). En segon lloc es troba la Gerència d'Àrea de Seguretat i Prevenció amb el 19,7% dels vehicles i que inclou la Guàrdia Urbana (GUB) i el Servei de Protecció Civil, Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament (SPCPEIS).

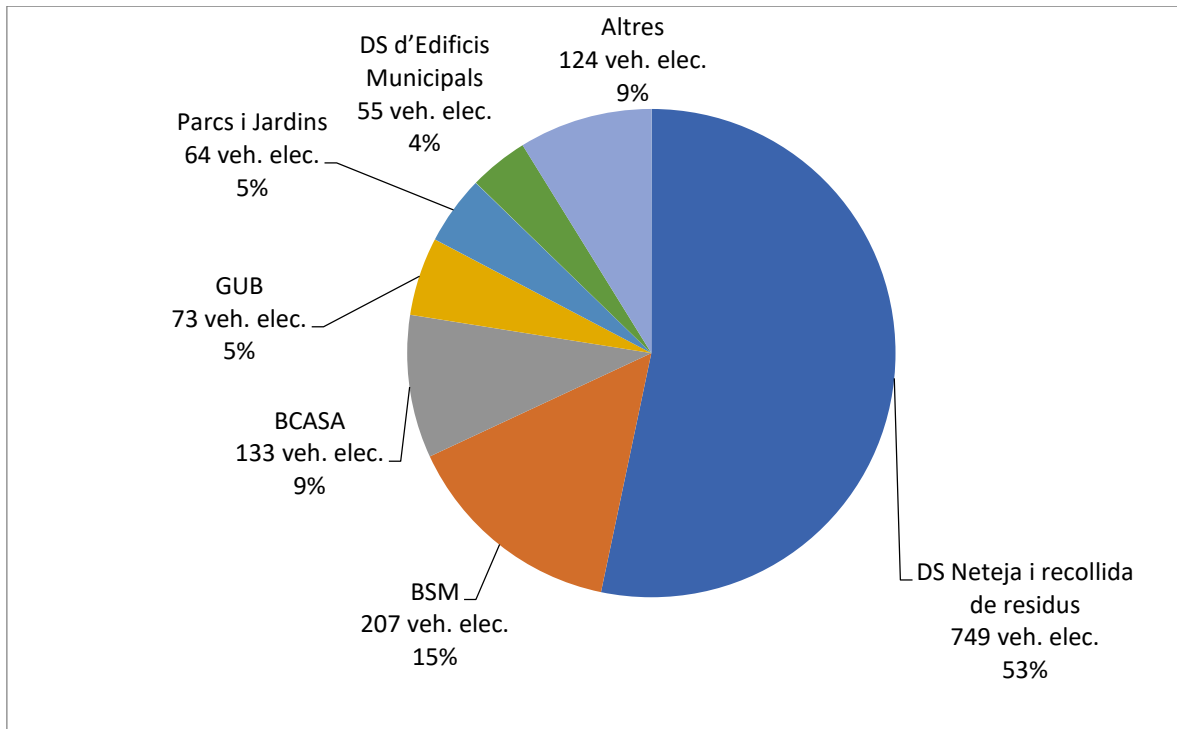
Taula AIII.1. Vehicles per gerència i ens dependent (2022)

Gerència / Ens dependent	Departament / Unitat de negoci	Flota pròpia	Flota adscrita	Nombre de vehicles	% Total flota	% vehicles 100% elèctrics
BSM	BSM	221	65	286	8,4%	72,4%
	Cementiris de Barcelona	41	26	67	2,0%	20,9%
Gerència de Recursos	Parc Mòbil	23	-	23	0,7%	43,5%
	DS d'Edificis Municipals	-	69	69	2,0%	79,7%
Gerència de Seguretat i Prevenció	GUB	572	-	572	16,8%	12,8%
	SPCPEIS	100	-	100	2,9%	6,0%
Gerència d'Ecologia Urbana	BCASA	19	121	140	4,1%	95,0%
	BIMSA	2	-	2	0,1%	0,0%
	Departament Enllumenat	-	52	52	1,5%	40,4%
	DS Neteja i recollida de residus	-	1.591	1.591	46,7%	47,1%
	Infraestructures i espai urbà	-	64	64	1,9%	23,4%
	Mobilitat / Espai Urbà (tanques)	-	4	4	0,1%	0,0%
	Mobilitat / radars	-	6	6	0,2%	0,0%
	Mobilitat / rondes	-	5	5	0,1%	0,0%
	Mobilitat / semàfors	-	26	26	0,8%	19,2%
	Obres i Manteniment	4	-	4	0,1%	100,0%
	Oficina de Protecció d'Animals	-	8	8	0,2%	12,5%
	Parcs i Jardins	206	74	280	8,2%	22,9%
	Patrimoni Arquitectònic Històric i Artístic	10	-	10	0,3%	80,0%
IMPD	Servei de Transport Especial	-	21	21	0,6%	0,0%
IMSS	Atenció a l'envelliment	-	69	69	2,0%	55,1%
	Urgències i emergències socials	-	8	8	0,2%	25,0%
Total vehicles flota		1.198	2.209	3.407	100,0%	41,2%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades recollides dels diferents departaments que disposen de flotes

En quant a l'electrificació de les flotes, destaquen en percentatge la flota de vehicles d'inspecció del departament d'Obres i Manteniment, la flota de BCASA i la flota de Patrimoni Arquitectònic Històric i Artístic. Si ens fixem en valors absoluts, les flotes de vehicles elèctrics més nombroses són la de la Direcció de Neteja i recollida de residus, amb més del 50% dels vehicles elèctrics i les de BSM i BCASA.

Gràfic AIII.3 Vehicles 100% elèctrics per Direcció o ens dependent (2022)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades recollides dels diferents departaments que disposen de flotes

Si estudiem els vehicles per tipologia i la seva electrificació, veiem que el tipus de vehicle més abundant a la flota de residus són els camions (normals i especials, amb PMA superior a 3.500 kg), amb 849 vehicles, seguida dels furgons i furgonetes (PMA < 3.500 kg). En canvi, el tipus de vehicle més electrificat són els vehicles auxiliars i quadricicles, tipus Porter i Twizzy, que són vehicles petits amb gran oferta al mercat. Com és raonable, els vehicles menys electrificats són els camions especials i la categoria d'altres, on moltes vegades la limitació del mercat és determinant.

A nivell general caldria destacar, però, la baixa electrificació relativa dels turismes i furgonetes, on el factor limitant no és tant l'oferta en el mercat, sinó la manca d'infraestructura de recàrrega i el major preu.

Taula AIII.1. Proporció de vehicles elèctrics per tipologia (2022)

	Total vehicles	Vehicles elèctrics	% vehicle 100% elèctric
Altres	19	4	21,1%
Altres vehicles auxiliars i quadricicles	369	359	97,3%
Camions	107	33	30,8%
Camions especials	742	138	18,6%
Furgons, furgonetes i camionetes	741	313	42,2%
Motocicletes i ciclomotors	578	270	46,7%
Microbusos	21	0	0,0%
Turismes	449	159	35,4%
Vehicles especials i amb maquinària	381	129	33,9%
Total	3.407	1.405	41,2%

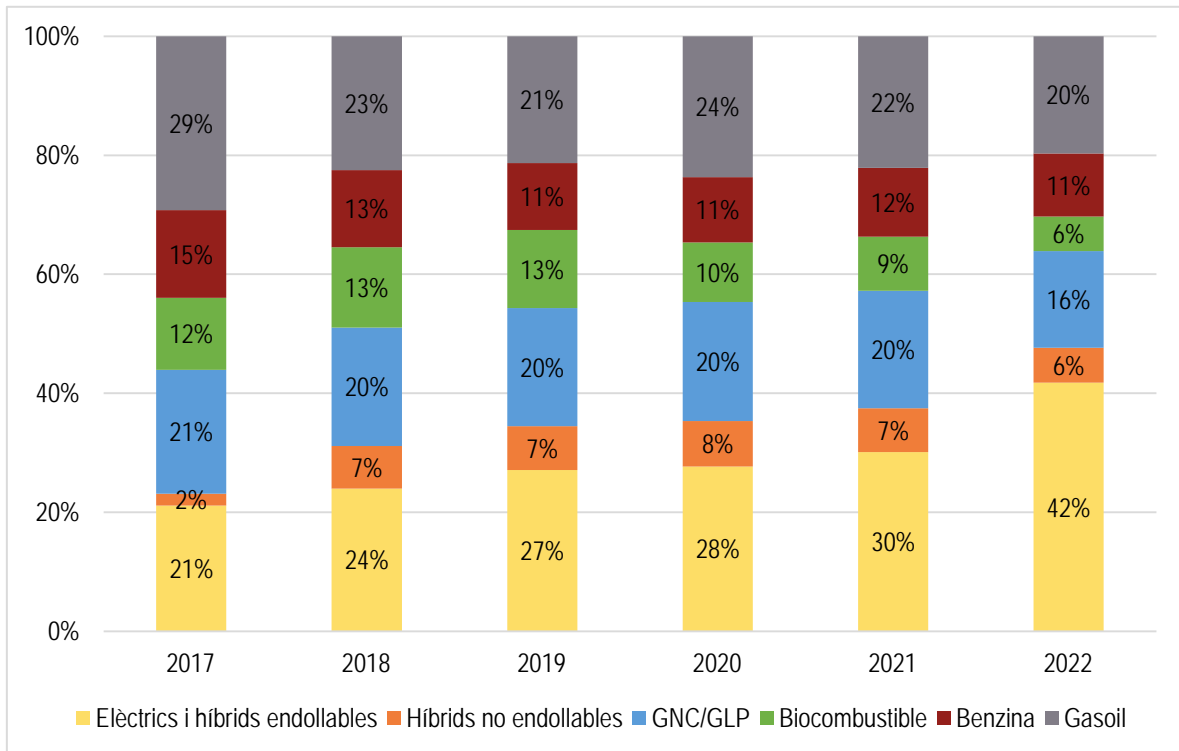
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades recollides dels diferents departaments que disposen de flotes

Evolució de la flota 2017-2022

Pel que fa a l'evolució de la qualitat ambiental de la flota total en els darrers anys és positiva i mostra un creixement tant de vehicles de baixes emissions com de zero emissions: el 2017 representaven respectivament el 44% i 23%, i han passat a representar el 64% i 42% l'any 2022.

Aquesta millora s'atribueix a la qualitat ambiental dels nous contractes, destacant especialment la nova contracta de neteja i recollida de residus (2022-2030). En aquesta, gairebé la totalitat dels nous vehicles incorporats són elèctrics i de gas.

Gràfic AIII.4 Evolució flota de vehicles segons l'energia motriu (2017 – 2022)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades recollides dels diferents departaments que disposen de flotes